

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Sociální aspekty a legalizace prostituce

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Sociální práce ve veřejné správě

Autor: Veronika Jedličková

Vedoucí práce: PhDr. Lenka Rosková

České Budějovice 2017

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci „Sociální aspekty a legalizace prostituce“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s §47 b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejňováním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací se systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne.....

Poděkování

Děkuji vedoucí mé práce PhDr. Lence Roskové za odborné rady, cenné připomínky, trpělivé vedení mé práce a věnovaný čas.

Sociální aspekty a legalizace prostituce

Abstrakt

Problematika prostituce je aktuální dnes stejně jako ve starověku, ze kterého pochází první zmínky o této činnosti. Prostituce byla v různých dobách a zemích vnímána odlišně. Dnes je prostituce v některých zemích legalizována, ale váže se k ní mnoho nelegálních a trestných aktivit (např. drogová problematika, omezování osobní svobody, vydírání). V České republice neexistuje právní úprava této činnosti, proto se hovoří o právním vakuu, a prostituce je řešena především v rámci sociální práce.

Bakalářská práce je rozdělena do osmi kapitol. První kapitola představuje samotný pojem prostituce, jeho definici, historický vývoj a odlišné přístupy k prostituci od starověku až po současnost. Zmíněné jsou také příčiny a následky prostituce a charakterizovány jsou osoby, které páchají násilí na prostitutkách, ale také osoby, které se starají o ochranu dívek a žen pracujících v prostituci. Druhá kapitola se zabývá dělením prostituce dle toho, kdo ji vykonává a v jakém prostředí. Třetí kapitola je zaměřena na možné zdravotní dopady, které může prostituce způsobit. Představeny jsou jednotlivé pohlavně přenosné nemoci, jako je syfilis, kapavka, hepatitida B a C nebo HIV, ale také možnosti zdravotní politiky v rámci prostituce. Čtvrtá kapitola odhaluje možné kriminální dopady prostituce. Zmíněny jsou trestní aspekty této činnosti a související trestné činy, které se k prostituci úzce vážou, ať už se jedná o kuplířství, obchodování s lidmi nebo šíření toxikomanie. V páté kapitole jsou představeny principy sociální práce, tedy jaké jsou zásady a cíle sociálního pracovníka poskytujícího pomoc ženám v prostituci. Šestá a sedmá kapitola řeší právní aspekty prostituce, současný právní stav v České republice i v zahraničí a navržené a zamítnuté formy zákona o regulaci prostituce. V poslední závěrečné kapitole jsou shrnuty poznatky načerpané z odborné literatury, které byly představeny v této bakalářské práci.

Social aspects and legalization of prostitution

Abstract

The issue of prostitution is still as relevant nowadays as it was in ancient times, when this activity had first been documented. Prostitution has been perceived in various ways in different times and countries. At present, prostitution is legalised in some countries, but with many illegal and criminal activities associated to it (e.g. drug problems, illegal restraint, blackmailing). In the Czech Republic there are no legal regulations regarding this activity, therefore we're referring to a legal vacuum and prostitution is resolved primarily under the terms of social work.

This bachelor thesis is divided in eight chapters. The first chapter introduces the term prostitution itself, its definition, historical development and different approaches to prostitution from ancient times to present days. It also mentions the causes and consequences of prostitution and characterizes persons, who are committing violence against sex workers, but also persons, who are providing protection to girls and women working as prostitutes. The second chapter deals with classification of prostitution according to who is carrying it out and in which environment. The third chapter focuses on possible health consequences, which prostitution can cause. It introduces individual sexually transmitted diseases such as syphilis, gonorrhoea, hepatitis B and C or HIV, but also the health policy options under the terms of prostitution. Chapter four exposes possible criminal consequences of prostitution while mentioning criminal aspects of this activity and prostitution-related offences such as pimping, human trafficking or spreading of drug addiction. Chapter five introduces the principles of social work, hence the rules and goals of a social worker providing help to women in prostitution. Chapters six and seven deal with the legal aspects of prostitution, current legal status in the Czech Republic and abroad along with the suggested and rejected forms of the prostitution regulation act. The final chapter summarizes findings drawn from professional literature, which were introduced in this bachelor thesis.

Sociální aspekty a legalizace prostituce

Obsah

1	Vymezení pojmu prostituce.....	6
1.1	Dějiny prostituce.....	6
1.2	Obecné poznatky o prostituci.....	9
1.3	Příčiny prostituce.....	10
1.4	Následky prostituce.....	11
1.5	Osoby páchající násilí na prostitutkách.....	12
1.6	Ochrana dívek před zákazníky.....	13
2	Formy prostituce.....	13
2.1	Typologie prostituce.....	17
3	Zdravotní dopady prostituce.....	18
3.1	Druhy nemocí v prostituci.....	19
3.1.1	Syfilis.....	19
3.1.2	Kapavka.....	19
3.1.3	Chlamydiová infekce.....	20
3.1.4	Genitální opar (Herpes progeneralis).....	20
3.1.5	Hepatitida B.....	20
3.1.6	Hepatitida C.....	20
3.1.7	HIV (Human Immunodeficiency Virus) /AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome).....	21
3.2	Zdravotní politika prostituce.....	21
4	Kriminální dopady prostituce.....	22
4.1	Trestní aspekty prostituce.....	22
4.2	Trestné činy související s prostitucí.....	22
4.2.1	Obchodování s lidmi.....	23
4.2.2	Vydírání.....	23
4.2.3	Znásilnění.....	23
4.2.4	Sexuální nátlak.....	23
4.2.5	Kuplířství.....	24
4.2.6	Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.....	24

4.2.7	Šíření toxikomanie.....	24
5	Prostituce z pohledu sociální práce	24
5.1	Cíl terénní sociální práce	25
5.2	Zásady sociálního pracovníka.....	26
5.3	Organizace poskytující pomoc prostitutkám	26
6	Právní aspekty prostituce.....	29
6.1	Současný stav prostituce v ČR.....	29
6.2	Legalizace prostituce návrhy zákona a vyhlášky	29
6.3	Dopady represivních vyhlášek.....	34
6.4	Kritika návrhu zákona o regulaci prostituce.....	35
6.5	Charakteristika zákona o regulaci prostituce.....	36
6.6	Ekonomika z pohledu navrhovaného zákona	37
6.7	Právní přístupy prostituce ve světě.....	37
6.8	Migrace a prostituce	39
7	Regulace prostituce v jiných zemích	41
7.1	Zákon o regulaci prostituce v Německu.....	41
7.1.1	Kritika zákona o legalizaci prostituce	43
7.1.2	Indoor formy prostituce	43
7.1.3	Migrace a uprchlictví v Německu	44
7.1.4	Prostituce v Rakousku	44
7.1.5	Druhy prostituce v Rakousku	45
7.1.6	Požadavky na prostitutky v Rakousku.....	45
7.1.7	Migrace v prostituci	47
7.2	Prostituce v Nizozemí.....	47
7.2.1	Současné trendy prostituce v Nizozemsku	48
8	Závěr.....	49
9	Použitá literatura:.....	50

Úvod

Prostituce je považována za nejstarší lidské řemeslo na světě. V jednom období byla prostituce oslavována a v jiném zase kriminalizována. Na prostituci se v různých státech a městech nahlíží odlišně, a to v závislosti na kulturním a historickém vývoji. Prostituce je dnes v mnoha státech legální, ale váže se na ni mnoho nelegálních aktivit. Prostituce je činnost, jejímž vykonáváním přijde osoba k rychlému a vysokému výdělku. Může proto fungovat jako dlouhodobý nebo krátkodobý zdroj obživy. Prostituce je vykonávána přes různé instituce (masážní salón, veřejný dům). Prostitutky a prostituti si ale také mohou vytvořit vlastní klientelu. Osoby provozující prostituci v České republice se pohybují na hraně zákona. Prostituce není řešena z právního hlediska, ale je řešena především v rámci sociální práce. Sociální práce se snaží problematiku prostituce řešit pomocí nestátních neziskových organizací. Organizace pomáhají osobám v prostituci vrátit se zpět do normálního života, zlepšit pracovní podmínky, ale organizace také podávají legislativní návrhy na regulaci prostituce.

Bakalářská práce je rozdělena do osmi kapitol. První kapitola představuje samotný pojem prostituce, jeho definici, historický vývoj a odlišné přístupy k prostituci od starověku až po současnost. Zmíněné jsou také příčiny a následky prostituce a charakterizovány jsou osoby, které páchají násilí na prostitutkách, ale také osoby, které se starají o ochranu dívek a žen pracujících v prostituci. Druhá kapitola se zabývá dělením prostituce dle toho, kdo ji vykonává a v jakém prostředí. Třetí kapitola je zaměřena na možné zdravotní dopady, které může prostituce způsobit. Představeny jsou jednotlivé pohlavně přenosné nemoci, ale také možnosti zdravotní politiky v rámci prostituce. Čtvrtá kapitola odhaluje možné kriminální dopady prostituce. Zmíněny jsou trestní aspekty této činnosti a související trestné činy, které se k prostituci úzce vážou, ať už se jedná o kuplířství, obchodování s lidmi nebo šíření toxikomanie. V páté kapitole jsou představeny principy sociální práce, zásady a cíle sociálního pracovníka poskytujícího pomoc ženám v prostituci. Šestá a sedmá kapitola řeší právní aspekty prostituce, současný právní stav v České republice i v zahraničí a navržené a zamítnuté formy zákona o regulaci prostituce. V poslední závěrečné kapitole jsou shrnuty poznatky načerpané z odborné literatury, které byly představeny v této bakalářské práci.

1 Vymezení pojmu prostituce

1.1 Dějiny prostituce

V mnoha zemích nebo společnostech byla volná láska považována za posvátnou a přirozenou stejně jako jídlo a pití. Kdysi existoval jeden zákon, ve kterém bylo napsáno, že každá žena by se měla jednou za život odebrat do Venušina chrámu a tam se pomilovat s cizinci. Žena, která do chrámu vstoupila, nemohla odejít bez peněz. (Vaničková, 2007)

Řecko

Filozof a zákonodárce Solon založil první nevěstinec. Koupil si v Athénách dům, do kterého umístil mladé otrokyně a stanovil nízké vstupné. Ženy, které tuto činnost provozovaly, musely nosit zvláštní oblečení nebo znamení, aby byly rozpoznatelné od počestných žen. Nevěstince musely mít také charakteristické znamení na dveřích, například reliéf nad vchodem. (Chmelík, 2003)

Pracovnice nevěstince se rozdělovaly do tří skupin:

Auletridy byly tanečnice a zpěvačky. Hrály na flétnu nebo na bubínek a k tomu tancovaly. Tyto společnice si bylo možné pozvat i do soukromé společnosti pro pobavení. Uměly také žonglovat a dělat různá čísla jako v cirkuse. Vystupovaly nahé na různých festivalech. V rámci této skupiny si mohly dobře vydělat a zároveň nebyly považovány za prostitutky.

Dektridy byly dívky, které se vystavovaly v oknech nevěstinců. Říkalo se jim výstavní dívky. Žily ale ve strašných podmínkách. Spaly na podlaze nebo v malé místnosti, kde jich bylo hodně pohromadě. Dívky v této skupině často trpěly mnoha chorobami a nemocemi. Kvůli těmto onemocnění byly prostitutky neplodné.

Hetéry byly takové dívky, které muži považovali za plnohodnotné. Měly totiž vzdělání a mohly se svobodně procházet po různých místech města. Tzv. „luxusní společnice“ se svými klienty chodily na obědy a bavily je tancem a zpěvem. Luxusní služby vyhledávali i politici a filosofové jako Platón, Sokrates, ale i architekti a dramatici. (Ringdal, 2007)

Řím

V Římě byla situace odlišná od Řecka. Mladí Římané chodili na trh, kde osahávali prsa a pohlavní orgány otrokyním. Tuto činnost vnímali jako sport, prostitute jako taková byla ale prováděna jen v utajení. Veřejně se prostitute mohla provádět jenom během svátku Lupanaria, což bylo výročí založení města. V nevěstincích pracovali svobodní muži a ženy, ale také otroci. Velké orgie probíhaly ve stabuli, tzv. stáji. V těchto místech mohly pracovat i ženy z lepších rodin. Mužská prostitute se v Římě hodně rozšířila, přičemž se muži specializovali na felaci (dráždění pohlavního údu ústy). Velká poptávka byla po gigolech (mužských společnicích). Nicméně v Římě se snažili tuto mužskou prostituci zničit, a to pomocí kastrace (vykleštění, zbavení pohlavního údu). (Ringdal, 2007)

Středověk

V období středověku se musela s prostitucí nějakým způsobem vypořádat církev. Křesťanství vedlo k cudnosti a pohlavní zdrženlivosti. Nicméně církvi z prostitute plynuly příjmy, když např. pronajímala domy správcům nevěstinců. Nevěstince navštěvovali měšťané a řemeslníci. Pracovaly zde nevolnické ženy a dívky, a to většinou pod pohledem. Každý si mohl za peníze vybrat tu dívku, kterou chtěl. (Chmelík, 2003) Společenství žen v nevěstincích se nazývalo harémem. Ve vrcholném středověku se objevují zábavné domy pro vojáky, cestující a bohaté měšťany. Ženy zde byly rozděleny na dvě skupiny: první skupina byla určena pro vojáky a druhá skupina pro duchovní. Duchovní preferovali ženy, které nesměly uzavírat manželství. Vojáci zase měli ženy pod svým dohledem, musely jim vařit, prát, uklízet, starat se o nemocné a říkalo se jim „vojandy“. (Chmelík, 2003)

Novověk

V novověku nebyla prostitute tolik populární jako v jiných obdobích. Objevují se tzv. „kurtizány“, což byly vzdělané ženy, které uměly číst, psát a zpívat. Vybíraly si tu nejlepší klientelu a žily v přepychu. (Chmelík, 2003)

V rámci prostituce ale samozřejmě často docházelo k šíření pohlavních nemocí, nejvíce syfilidy. Tomuto šíření pohlavně přenosných nemocí se snažili zabránit lékaři, kteří byli ženám k dispozici. Šíření syfilidy vyvolalo v lidech pochopitelné obavy, proto chtěli prostitutky vytěsnit na okraj města. Velkou odpůrkyní prostituce byla například Marie Terezie, která vydala zákon proti této činnosti. Provozování prostituce bylo trestáno stříháním vlasů, nucenými pracemi, nebo dokonce i popravami. Ženy, které tuto činnost chtěly provozovat, musely mít různé převleky nebo pracovat v počestných domech. (Chmelík, 2003)

Období světových válek

Společnost dávala přednost skryté prostituci a hodinovým hotelům. Nevěstince zanikaly a vznikaly tzv. „polní puffy“. Polní puffy fungovaly hlavně v posádkových městech, kde byli vojáci. Vojáci měli povoleno se s prostitutkami stýkat. Prostitutky pak mohly fungovat jako informátorky, nejznámější byla Mata Hari. V roce 1946 byl uveden v platnost zákon o uzavření veřejných domů, který platil v Německu a ve Francii.

Uzavřením veřejných domů se zvětšilo množství prostitutek v ulicích, kde hrozilo velké riziko nakažení pohlavně přenosných nemocí. V Německu byli prostitutky i pasáci posíláni do koncentračních táborů. (Chmelík, 2003)

Současnost

V současné době je prostituce hojně diskutovaným tématem. Podle Chmelíka „*Organizace věnující se problematice prostituce, Rozkoš bez rizika, zaznamenala v posledních letech mírný pokles počtu klubů a privátní scény*“. (Chmelík, 2003) Důvodem je ústup od profesionální scény a rozvoj amatérského komerčního sexu, který se vyznačuje lákáním na nízké ceny a služby bez ochrany. Zákazníci často po ženách vyžadují, aby nepoužívaly kondomy. Pro ženy je ale velice těžké akceptovat zákazníky, kteří nechtějí používat kondom. Bez použití kondomu se prostitutky vystavují riziku různých pohlavních chorob nebo otěhotnění. Místa, kde mladé dívky nebo ženy nejčastěji nabízejí prostituci, jsou noční bary a frekventované silnice. (Chmelík, 2003)

1.2 Obecné poznatky o prostituci

Existuje mnoho definic prostitute, přičemž každý autor prostituci definuje trochu odlišně, nicméně v jádru se definice shodují. „*Jde o specifický druh podnikání (obchodu), jehož prostředkem je poskytování sexuálních služeb za úplatu. Jedná se o jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby. Nemusí jít pouze o klasickou soulož čili koitus, ale o dotýkání se těla jakékoliv části těla jiného, sebeukájení, pokud jsou prováděny za úplatu. Úplata nemusí mít pouze finanční podobu, ale může mít i jinou formu, např. získání určité výhody, poskytnutí protislužby, protekce.*“ (Urban, Dubský, 2008)

Termín prostitute pochází z latinského slova „prostitutio“, což v překladu znamená nabízet se nebo se někomu ukazovat. Prostituce je součástí společnosti již od starověku. Podstata prostitute spočívá v nabízení sexuální služby za peníze nebo za nějaký jiný úplatek. Osoba, která tuto činnost vykonává, přijímá různé odměny za provedení sexuálních služeb svým zákazníkům. (Haeberle, 2011) Osobami, které většinou tyto služby poskytují, jsou ženy. Prostituce je považována za společenský jev, který přináší řadu negativních důsledků. Mezi ně můžeme zařadit daňové úniky, krádeže, ohrožení veřejného pořádku, vydírání, drogy, úplatky. Prostituci organizují kuplíři neboli pasáci, majitelé nevěstinců a další osoby, které se jiným způsobem na prostituci podílejí. Prostituce se řadí do oblasti sociální patologie. Je to jev, který porušuje normy sexuálního chování a je vnímán jako společenský a morální problém. Tímto problémem se zabývají i některé vědní disciplíny jako kriminologie, psychologie, sexuologie, sociologie a další. (Urban, 2011)

Lze konstatovat, že žena je v sexu povolnější než muž. Muž nechce, aby mezi ním a ženou vznikl nějaký bližší vztah, chce pouze uspokojit svou sexuální touhu. Pro ženu, která provádí činnost prostitutky, to znamená rychlý a velký výdělek. (Chmelík, 2003)

V prostituci platí přirozený zákon nabídky a poptávky. Člověk, který má peníze a chce uspokojit své potřeby s prostitutkou, si ji snadno sežene. V České republice byly dříve populární malé kluby v okolí hranic, ale postupem času tyto kluby zanikly. V současné době není prostituce v České republice trestným činem. (Chmelík, 2003)

1.3 Příčiny prostituce

Hlavní motivací provozování prostituce je snaha získat finanční prostředky. Prostituce je činnost, kterou provozují lidé, kteří mají vidinu velkého množství peněz získaného za krátký čas. (Zvěřina, 2004) Podle Matouška prostituční chování provozují mladé ženy a dívky. Mladší dívky a ženy jsou totiž považovány za snadno ovlivnitelné k prostitučnímu chování. (Matoušek, 2010)

Podle Malinové jsou vymezeny tři druhy motivace k provozování prostituce:

Pro **vlastní potřebu** vykonávají prostituci ženy, které mají kladný vztah k sexu. Sex provozují velmi často a s různými partnery. Sex se stává v podstatě jejich zálibou. V tomto případě ženy mohou začít uvažovat, že by za pohlavní styk mohly brát finanční ohodnocení. A to může vést ke vzniku prostituce.

Vnější tlakem začínají s prostitucí dívky nebo ženy, které jsou nebo byly k prostituci nuceny z různých (např. finančních).

K prostituci se lze dobrat i **racionální úvahou**, kdy ženy usoudí, že prostituce je normální práce, ve které si mohou velmi dobře vydělávat. Takhle uvažují především ženy s malými dětmi a studentky. Vyhovuje jim, že si mohou zvolit, v jaký den a hodinu budou prostituci provádět, aby zároveň zvládaly péči o děti nebo studium. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

Podle Havelkové začínají ženy pracovat v prostituci především z nedostatku příjmů (matky samoživitelky kolem 45 % nebo ženy, které mají dluhy, a také i ženy, které nemají kde bydlet, když odejdou např. od partnera, využijí možnost bydlet v podniku). Hodně žen ale volí prostituci z toho důvodu, že si chtějí ještě více přivydělat a zvýšit si svůj životní standard. (Havelková, 2011)

Vaničková uvádí, že mezi příčiny prostituce může patřit i chudoba. Chudoba se vyskytuje hlavně v pohraničních oblastech. V těchto oblastech je navíc velká migrace, nezaměstnanost a četný výskyt sociálních problémů. Kuplíři tak často zneužívají chudé ženy a děti k provozování prostituce. (Vaničková, 2007)

Další příčinou prostituce může být domácí násilí, rozpad rodiny, nedostatek komunikace v dětském věku, školní problémy a také absence jednoho člena v rozpadlé rodině. Dále podle Vaničkové vede k prostituci provozování pornografie. Od focení

aktů se mladé dívky velice lehko dostanou k provozování této činnosti. (Vaníčková, 2007)

Do prostituce se velmi lehko zapojí i děti, které po dovršení zletilosti opouští dětský domov. Dívky a chlapci z dětského domova nemají ve většině případů, kam jít. Děti se proto pohybují na ulici, nemají žádnou denní náplň či práci, proto je snadno osloví pasák a nabídne jim práci prostitutky. Dívky nabídku přijmou, protože nemají nikoho, kdo by jim to rozmluvil nebo kdo by je v rozhodnutí omezoval. Práci jako takovou vnímají dívky jako zajímavou. Kuplíř jim navíc nabídne možnost velkého výdělku. (Matoušek, 2010)

Mezi prostitutkami se nachází také ženy, které mají dobré zaměstnání i život, ale chtějí tuto činnost zkusit ze zvědavosti. Ze začátku je zvědavost velká, nicméně některé ženy se prostitucí pak začnou i plnohodnotně žít. (Matoušek, 2010)

1.4 Následky prostituce

Následkem prostituce se často žena stává obětí násilí. Jedná se o sexuální násilí, nucení k sexu bez ochrany, znásilnění či tělesnému trestání. Tyto ženy mají ve většině případů sociální trauma. Jsou sociálně zranitelné a odmítají jakýkoliv sociální kontakt. Následkem může být také stres a posttraumatická porucha. Působení stresu způsobuje řadu nemocí. Ve výjimečných případech by mohlo dojít i k psychické smrti člověka. Posttraumatickou poruchu může způsobit sexuální násilí, čímž dochází ke změně osobnosti a v důsledku toho i ke zhoršení vztahů v rodině. (Vaníčková, 2007)

Prostituce může vést až k „suicidálnímu chování“. Suicidální chování je takové chování, kdy ženy začínají pomýšlet na svou smrt jako na konečné a jediné řešení zdánlivě neřešitelných problémů. V hlavě jim probíhají myšlenky, co by se stalo, kdyby se ráno neprobudily. Sebevražedné chování způsobuje deprese a závislost na drogách. Drogová závislost často funguje jako donucovací prostředek k prostituci. (Vaníčková, 2007) Ženy pak provádí prostituci z toho důvodu, aby si vydělaly na další dávku drogy.

Osoby provádějící prostituci jsou společností vnímány negativně a s opovržením, jako nežádoucí jedinci, o které nikdo nejeví zájem, i když potřebují pomoc. Některé prostitutky utečou za hranice, kde se stanou ilegálními uprchlicemi. Největším

následkem prostituce bývá porucha somatického zdraví. Dochází ke stresovým nemocem (snížení imunity, infekce). Proto se pouliční prostitutky podle Vaníčkové dožívají výrazně nižšího věku než ostatní. (Vaníčková, 2007)

1.5 Osoby páchající násilím na prostitutkách

Sexuální pracovnice se setkávají s násilím ze všech stran. Nebezpečí jim hrozí ze strany konkurentek, rodiny i partnera. V praxi existuje pět skupin pachatelů a pachatelek násilí. První skupin tvoří **zákazníci**. Násilí, které ženy snášejí od zákazníků, má formu nadávek, nepatřičného chování, fyzického násilí (jedná se např. o bolestivé kroucení bradavek, škrcení, dušení, kopání, fackování, vyhrožování zbraní). Dále se může jednat o nucení k nechráněnému styku nebo k rizikovým sexuálním praktikám. Zákazník může ženu úmyslně nakazit infekční chorobou nebo jí nezaplatit za poskytnuté služby. (Kutálková, 2011)

Druhou skupinou pachatelů násilí je **personál a majitelé podniků**. Násilí, které ženy zažívají od personálu či majitelů, patří mezi tzv. vstupní rituály. Ženy také nemusí dostat dohodnutou odměnu.

Třetí skupinu tvoří **instituce (policie, média)**. Násilí ze strany institucí má formu ponižování, nadávek, pomluv, falešného obviňování, vydírání, neoprávněného vybírání pokut či odcizení dokladu. Může jí také o fyzické napadení a ohrožení zbraní. Ze strany policie se v menších případech ženy setkávají se sexuálním násilím. Ženy jsou nuceny policisty k sexu bez kondomu a zadarmo. U médií má násilí podobu hanlivého vyjadřování o prostitutkách a nerespektování soukromí. (Kutálková, 2011)

Čtvrtou skupinu představuje **konkurence**. Násilí ze strany konkurence se dá rozdělit na dvě podkategorie. První kategorie je násilí ze strany kolegyně, které pracují na stejné úrovni. Druhá kategorie je násilí ze strany kolegyně, které pracují ve stejném podniku. Dochází často k šikaně, pomluvám, urážkám, napadením, kopání, fackování a krádežím.

Do páté skupiny patří **násilníci z osobních vztahů** (manžel, přítel, rodina, kamarádi). Ženy zažívají různé podoby psychického násilí: kontrola sms, e-mailů, výhrůžky prozrazením, mlácení, zabraňování ve svobodném pohybu, kopání do různých

částí těla. Ze strany partnerů může jít i o ekonomické násilí (zadlužení ženy). (Kutálková, 2011)

1.6 Ochrana dívek před zákazníky

Rozkoš bez rizika je organizace, která specifikuje, jak by se zákazník měl chovat ke svým společníkům. Zákazník by se tedy měl předně chovat slušně, měl by příjemně vystupovat a měl by mít respekt k ženě, od které chce sexuální službu. Neměl by do podniku chodit opilý, jelikož by to mohlo ublížit jak jemu (snížení potence), ale i ženě (agresivita klienta). Předem by se mělo dohodnout, jaké služby klient po ženě požaduje, za kolik, že sex bude probíhat jedině s kondomem, že se klient nezamiluje, že jde jenom o obchod. Při náznaku násilí by žena měla okamžitě vyhledat odbornou pomoc. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

2 Formy prostituce

Prostituci lze rozdělit dle různých kritérií. Prostituce je mužská, ženská nebo dětská. Dále se prostituce rozděluje podle toho, kdo ji vykonává a v jakém prostředí se poskytuje.

a) Privátní prostituce

Privátní prostituce je považována za nejluxusnější formu. Ženy mají stálé klienty z bohaté společnosti, kteří za poskytnuté služby rádi zaplatí. Služby jsou poskytovány v soukromém a příjemném prostředí. Zde je malé riziko nakažení se pohlavní nemocí. Ženy, ale i muži se často stávají doprovodem na společenských večírcích a kulturních akcích. (Chmelík, 2003)

b) Hotelová prostituce

U hotelové prostituce se klientela liší podle kategorie a úrovně hotelů, ve kterých je prostituce poskytována. Může být poskytována v luxusně vybaveném hotelu nebo jen v obyčejném privátu. Klientela není stálá na rozdíl od privátní prostituce. Vzdělání prostitutek se liší. Ženy mohou mít středoškolské i vysokoškolské vzdělání. Ženy, co provozují pouliční prostituci, často nedokončí ani základní školu. (Chmelík, 2003) To, kolik si prostitutka vydělá, záleží na tom, jestli je služba nabízena v luxusním nebo nízkohvězdičkovém hotelu, ale také na tom, zda jí kuplíř zajistí dobré podmínky pro práci. Kuplíři vybírají takové klienty, o kterých ví, že dobře zaplatí, často volí cizince. Podle Chmelíka se věk prostitutek odhaduje na 20 let, ale většinou je ve skutečnosti mnohem vyšší. Z prostituce má zisk více lidí, jako např. personál v hotelu či taxikář, který doveze klienta k prostitutce. Prostituce se provozuje také hodně často na diskotékách, kde si prostitutka najde svého potenciálního klienta. (Chmelík, 2003)

c) Bytová prostituce

Bytová prostituce je provozována ve vlastních bytech. Služby poskytují po telefonické domluvě nebo na inzerát v bytě ženy či muže. Vybavení bytů je různé, záleží na tom, jak si prostitutka vlastní byt vybaví. Poskytují se zde různé erotické služby od běžných až po perverzní praktiky. (Chmelík, 2003) Bytová prostituce přináší velké riziko nakažení pohlavně přenosnou chorobou, protože klientela není stálá. V bytové prostituci může být přítomna i třetí osoba na rozdíl od privátní. Třetí osoba je např. kuplíř nebo matka osoby, která činnost provádí. Přítomno může mnohdy i dítě, které se nevědomky dívá, jak matka provozuje prostituci. V tom případě se dochází k ohrožení mravní výchovy dítěte. Na dítěti by takové zážitky mohly zanechat negativní následky. (Chmelík, 2003)

d) Barová prostituce

Barová prostituce se odehrává především ve velkých městech. Prostituce je poskytována v barech, restauracích, masážních salónech, ale také na diskotékách.

Chmelík uvádí, že prostitutky jsou většinou ženy cizí národnosti. Zprostředkovatel nabídne ženám výhodnou práci (např. jako tanečnice), ale ve skutečnosti se jedná o práci prostitutky. Ženy jsou k práci prostitutky přinuceny tím, že jim pasák různou formou vyhrožuje, jen aby měl sám co největší výdělek. Velice často jsou ženy v barové prostituci znásilňovány. (Chmelík, 2003)

e) Silniční prostituce

Silniční prostituce je nejproblémovější a nejnebezpečnější ze všech skupin. Chmelík uvádí, že osoby, které provozují silniční prostituci, jsou hodně nízkého věku i vzdělání. Ženy v silniční prostituci bývají často závislé na drogách. V této formě prostituce se nejvíce šíří pohlavně přenosné choroby. Prostitutky za den zvládnou obsloužit několik klientů, ale jejich výdělky nejsou tak vysoké jako v jiných formách prostituce. (Chmelík, 2003)

Dívky provozující pouliční prostituci jsou nazývány šlapkami. Prostituci provozují z různých důvodů, např. proto, že nemají přijatelné životní podmínky, utečou z domova, nebo byly v mládí zneužívány. Dívky nemají mnohdy ukončené ani základní vzdělání. (Sochůrek, 2001) Cizí jazyk také často neumí, až na několik slovíček, které potřebují k práci. Silniční prostituce se nejvíce vyskytuje v pohraničních oblastech. Nejčastěji pak u hranic s Rakouskem a Německem. Ženám vybírají klienty pasáci. Klienti jsou různí a často to mohou být cizinci. Samozřejmě jsou mezi zákazníky i osoby dané země, nicméně cizinci platí víc. Sex je provozován v lese, v autě, v lepším případě v levném hotelu. Část svého výdělku prostitutky odevzdávají pasákům, kteří jim klienta domluví. (Sochůrek, 2001)

f) Organizovaná prostituce

Mnoho žen je k prostituci nuceno. Kuplíři chtějí mít vysoké zisky, proto nutí ženy víc a víc pracovat. Organizovaná skupina zahrnuje několik členů, kdy každý z nich má jasně stanovenou práci, kterou musí vykonat, jak je uvedeno níže:

Náborář: osoba, která si sjednává schůzky se ženami. Nabízí ženám lákavé nabídky a podvodem je chce nalákat k prostituci.

Dopravce: dopravce a náborář je většinou jedna a ta samá osoba. Odváží ženy nebo dívky na předem sjednané místo s klientem.

Tipař: osoba, která si vytipuje dívky na diskotéce nebo v erotických klubech. Sleduje je a podává informace náboráři.

Kuplíř, pasák: osoba, která nutí ženu k prostituci. Vybírá od ní zisk a organizuje práci prostitutek. Hledá ženám místa, kde nejvhodněji prostituci provozovat. Slouží ale také jako hlídač těchto žen.

Poskytovatel bytu nebo klíčů: půjčuje svůj byt za provizi nebo zamluví hotelový pokoj.

Dohazovači: hlídají klienty a hledají pro ně prostitutky.

V organizované prostituci jsou vyhledávány většinou mladé dívky toužící po dobrodružství a rychlém výdělku. V případě, že dívka odmítne, jsou použity donucovací prostředky nebo různé formy násilí. (Chmelík, 2003)

g) Dětská prostituce

Dětská prostituce je považována v oblasti prostituce za nejnebezpečnější a nejzávažnější. Je také nejvíce diskutovaným tématem. V dětském věku jedinec nefunguje jako dospělá osoba a neuvědomuje si, co provádí za činnost. Dívky jsou viděny na ulici, kde hledají své zákazníky, a chlapci jsou angažováni do pornografie a homosexuální prostituce. (Vaníčková, 2007) Rodiče mohou mít roli kuplíře a nutit děti prostituci provádět s vidinou velkého zisku. Kuplíři mohou dětem aplikovat drogy, aby se nestyděly a odhodlaly se k práci.

Dětská prostituce je vážným porušením Úmluvy o právech dítěte. Je trestným činem a je postihována podle §204 trestního zákona O trestném činu kuplířství. (Miltfait, 2008)

h) Ženská prostituce

Ženská prostituce je nejrozšířenější. Věk prostitutek podle Matouška: „*se nejvíce pohybuje*

od 15 do 30 let“. Ženy v prostituci lze potkat kdekoliv (na silnici, v klubech). Ke svým zákazníkům nic emocionálního necítí, jde jim jen o výdělek. V poslední době prostituuji ženy i dívky, které chodí na vysokou školu. Vnímají tuto práci jako brigádu, kterou si přijdou na velké peníze. Sex provozují u sebe v bytě nebo u klienta, záleží na domluvě. Vysokoškolačky provozují také sex po telefonu, aby nikdo nevěděl, čím se živí. (Matoušek, 2010)

i) Mužská prostituce

Mužská prostituce existuje také od nepaměti. Muži nebo chlapci mohou pocházet ze sociálně slabého prostředí, z neúplných nebo nefungujících rodin či z náhradní rodinné péče. Většinou si muže, kteří prostituuji, najímají také muži. Mužská prostituce není tak populární jako ženská, jelikož o ženské se více mluví a je také více viděna. Homosexuálové mohou být závislí na alkoholu, drogách, automatech. (Urban, 2011) Mužská prostituce je jednou z nejrizikovějších oblastí pro onemocnění a šíření HIV/AIDS. Prostituce se provádí nejvíce v gay klubech, na ulicích jen velmi málo. Nabízí se přes inzeráty na internetu nebo v časopisech. Muži nabízejí své služby i ženám jako tzv. gigolové. Klientky oslovují na doporučení, přes inzeráty nebo přes své známé. Gigolové se orientují na klientky z vyšší společnosti a také za nimi dojíždí na místo předem smluvené. (Urban, 2011)

2.1 Typologie prostituce

Typologie se rozlišuje podle toho, jak osoby v prostituci činnost provádějí. Podle Weisse lze vytýčit tyto typy:

- **Profesionál/ka**

Profesionálové se vyznačují tím, že si život v sexuálním prostředí řídí sami, nemají nikoho, kdo by jim zařídil klienta a ani místo schůzky. Své klienty si vybírají sami, prostituci mají jako práci na plný úvazek. Vyznačují se tím, že za klientem dojíždějí

a mohou klienta doprovodit i jen na společenský večírek. Z ekonomického hlediska je profesionalita velmi dobře placena. (Weiss, 2010)

- **Poloprofesionálové/ poloprofesionálky**

V této kategorii se nejedná o práci na plný úvazek, spíše jen o přechodné zaměstnání nebo vedlejší přivýdělek. O svůj zisk z prostituce se musí prostitutka dělit s kuplířem. Ve skupině poloprofesionálů je většina závislá na drogách a svůj výdělek velmi rychle utratí za drogy. Klienty si poloprofesionálové nemohou vybírat, ani nemohou klienta odmítnout, když se jim nelíbí. (Weiss, 2010)

- **Amatéři/ky**

Skupina je označována za příležitostné sexuální pracovníky. Weiss je rozděluje do dvou skupin. První skupinou jsou mladí lidé, kteří utekli z bydliště nebo výchovného ústavu. Prostituce je pro ně snadno dostupná a rychle si pomocí ní vydělají peníze. Druhou skupinu tvoří lidé staršího věku. I u nich platí motivace, že si rychle vydělají velké peníze. Činnost vykonávají často ze zvědavosti nebo proto, že musejí z důvodu malého příjmu v jiné práci. Starší lidé provozují jakoukoliv prostituci, která jim je nabídnuta. (Weiss, 2010)

3 Zdravotní dopady prostituce

Prostitutky tvoří skupinu nejvíce ohroženou pohlavně přenosnými chorobami. Výskyt pohlavně přenosných chorob u prostitutek je mnohem vyšší než u ostatní populace. Je známo více než 30 nemocí, které se přenášejí pohlavním stykem. Následně budou popsány ty nejrozšířenější a nezávažnější nemoci. Nemoci se rozdělují do tří skupin. Do první skupiny řadíme kapavku, měkký vřed a příjice. Tato skupina podléhá

hlášením, aby se zastavilo šíření nemoci. Do druhé skupiny se řadí chlamydie, herpes, zánět močové trubice, hepatitida typu B a C. Do poslední skupiny, která je samostatná, patří virus HIV. (Lidská práva v praxi, 2002)

V ČR máme registr pohlavních nemocí (RPN). Předpisy, kterými se řídí registr, jsou Zákon č. 258/2000 Sb. „O ochraně veřejného zdraví“, Zákon č. 471/2005 Sb. úplné znění zákona „O ochraně veřejného zdraví“, Vyhláška č. 306/2012 Sb. „O podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče“, Směrnice č. 30/1968 Věstníku MZ, částka 51/1968, „O opatřeních proti pohlavním nemocem“. Registr poskytuje všechna hlášení o pohlavních nemocích, o úmrtí z pohlavních nemocí, podezření z onemocnění nebo nákazy pohlavních nemocí. (ÚZIS, 2010)

3.1 Druhy nemocí v prostituci

3.1.1 Syfilis

Syfilis je infekční pohlavně přenosné onemocnění. Vyskytuje se nejčastěji u osob mezi 15 až 30 lety. Nemoc postihuje orgány, kůži, pohybový a centrální nervový systém. Je přenosná z matky na plod. Když k dojde k nákaze, může to skončit až smrtí novorozence. Nejčastěji se lokalizuje v ústech nebo na genitáliích. Projevuje se pupínkem, který se mění ve vřed. Při neléčené formě se objevuje zvýšená teplota, únava, bolest kloubů, hnědočervená vyrážka na trupu a končetinách. (Kuklová, Herle, 2011)

3.1.2 Kapavka

Kapavka je infekční onemocnění, které postihuje močové a pohlavní orgány. Kapavka je způsobena bakterií *Neisseria Gonorrhoeae*. Přenáší se pohlavním stykem, genitálním, orálním i análním sexem. Projevuje se hnisavým výtokem z pohlavních orgánů, pálením a bolestí. Nejúčinnější prevence je sexuální abstinence. Kdo nemá stálého partnera, měl by při sexu používat kondom snižující riziko nákazy. Tato nemoc

se léčí pomocí antibiotik ceftriaxon, které se aplikují injekčně do svalů. K přenosu také dochází z matky na dítě přes porodní kanálek. (Kuklová, Herle, 2011)

3.1.3 Chlamydiová infekce

Jedna z nejvíce rozšířených sexuálně přenosných nemocí. Mezi první příznaky onemocnění patří zánět močové trubice, výtok, pálení při pohlavním styku a zánět děložního čípku. Při neléčené formě se nemoc projevuje i neplodností u žen. Při nákaze novorozence hrozí dítěti zápal plic. Přenos je vyšší než u kapavky. Chlamydii lze léčit pomocí antibiotik (azitromycinem a doxycyclinem). (Štork, 2008)

3.1.4 Genitální opar (Herpes proenitalis)

Tato forma infekce je celosvětově rozšířená, vyznačuje se vznikem oparů. Rozlišujeme dva typy: HSV1 způsobuje opary na obličeji a HSV2 zapříčiňuje vznik oparu nebo puchýře na penisu, genitáliích ženy a kolem análního otvoru. Projevuje se pálením, svěděním. Nejvíce infekční jsou pacienti s rozvinutým oparem, protože v puchýřku jsou virové částice. (Štork, 2008)

3.1.5 Hepatitida B

Virové onemocnění, které napadá jaterní buňky a může způsobit nádor jater, je hepatitida B. Přenáší se přímým kontaktem s nakaženou krví a ostatními tělními tekutinami (spermatem, slinami, poševním sekretem). Rizikovou skupinu tvoří lidé, kteří střídají partnery, drogově závislí a mladí lidé mezi 15. až 24. rokem života. Léčba hepatitidy B vyžaduje klid, absenci alkoholu a dietu. Podávají se léky, které chrání jaterní buňky a podporují jejich obnovu. Proti žloutence typu B existuje očkování, které se v ČR podává plošně od třetího roku života. (Štork, 2008)

3.1.6 Hepatitida C

Zánětlivé onemocnění, které způsobuje onemocnění jater s pomalým rozvojem, proti němuž neexistuje očkování. Virus je náhodně odhalen při krevních testech, protože infekce se neprojevuje žádnými příznaky. Přenáší se kontaminovanou krví, pohlavním

stykem, ale i běžným kontaktem (objímání, líbání). U některých jedinců se žloutenka typu C projeví až ve stádiu jaterní cirhózy, kdy už je léčba velice obtížná. Pokud je neúspěšná léčba žloutenky, je možná transplantace jater. (Štork, 2008)

3.1.7 HIV (Human Immunodeficiency Virus) /AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome)

Jedna z nejobávanějších infekčních nemocí, která může způsobit nevyléčitelný syndrom AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome). HIV (Human Immunodeficiency Virus) se přenáší nechráněným pohlavním stykem (v 85 % případů), nakaženou krví, z těhotné matky na dítě či sdílením jehel, stříkaček a roztoků u uživatelů drog. K přenosu může dojít i při dalších sexuálních praktikách, při kterých dochází ke styku sliznic. HIV se projevuje ze začátku jako normální chřipka (teplota, pocení, bolest svalů). Postupem času se objeví růžová vyrážka postihující trup a dlaně. Nemoc přechází postupem času do bezpříznakové fáze, která může trvat několik let. Vir se v těle rozmnožuje, při každém oslabení organismu ubývají T-lymfocyty. (Štork, 2008) Pokročilé stádium HIV se nazývá AIDS, vyznačuje se velkým poklesem bílých krvinek (T-lymfocytů). Poklesem bílých krvinek je organismus slabý a ohrožený i banálními infekcemi, jako je např. chřipka. V takto pokročilém stádiu nemoci často vznikají zhoubná rakovinná bujení (cévní nádor a Burkittův lymfom – maligní nádor B-lymfocytů). Na infekci HIV neexistuje lék, který by pacienta zbavil viru. Počet nově zjištěných HIV pozitivních v České republice rok od roku stoupá. Řešením této problematiky se zabývá Ministerstvo zdravotnictví, které vytvořilo specializovanou komisi. (Štork, 2008)

3.2 Zdravotní politika prostituce

Z hlediska zdravotní politiky není příjemné sledovat, jak se plýtvá potřebnými zdravotnickými prostředky na léčení osob, které úmyslně riskují se svým zdravím. Princip solidarity je zde využíván k léčbě osob pohybujících se v prostituci. Všechna vyšetření a léčba jsou finančně velice náročné. Osoby v prostituci si většinou neplatí zdravotní a sociální pojištění, které je povinné pro každého občana, ale to není důvod,

proč by těmto osobám mělo být odmítnuto ošetření. Systém zdravotní politiky se netýká jen osob provozující prostituci, ale i jejich rodin a zákazníků. Uzákonit by se měly pravidelné a povinné prohlídky. (Štokr, 2008)

4 Kriminální dopady prostituce

4.1 Trestní aspekty prostituce

V současnosti není prostituce v České republice řešena právním řádem. Prostituce sama o sobě není trestná a nemůže se jednat ani o trestný čin. K prostituci se vztahuje mnoho jiných trestných činů, hlavně z mravnostní kriminality. Mravnostní kriminalita se rozděluje na trestné činy sexuální a trestné činy týkající se poskytování sexuálních služeb (obchodování s lidmi, šíření nakažlivé lidské nemoci, ohrožení pohlavní nemocí, výtržnictví atd.). Zákoník, který se zaměřuje na tyto trestné činy spojené s prostitucí, je Trestní zákoník č. 40/2009, Sb. Jedná se o trestné činy proti lidské důstojnosti. Setkat se můžeme i s hospodářskými trestnými činy spojenými s prostitucí. Prostituce také nemůže být formou podnikání podle Živnostenského zákona (č. 455/1991, Sb.). Porušením nařízení se rozumí jako trestný čin neoprávněné podnikání. (Zoubková, Gřivna, 2014)

4.2 Trestné činy související s prostitucí

- Obchodování s lidmi §168
- Vydírání §175
- Znásilnění §185
- Sexuální nátlak §186
- Kuplířství §189
- Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí §190
- Šíření toxikomanie § 287

4.2.1 Obchodování s lidmi

Obchodování s lidmi můžeme nazvat novodobým otroctvím, které je celosvětově rozšířeno. Jedná se o jednu z nejvýnosnějších forem mezinárodního organizovaného zločinu, která přináší zisky. Nejvíce rozšířeno je obchodování s lidmi právě v prostituci. Lidé se nechají velice snadno zlákat výhodnou pracovní nabídkou. Ve většině případů se jedná o práci prostitutky, kterou musí vykonávat proto, že jsou k tomu donuceny a je jim vyhrožováno. Tento trestný čin může být potrestán odnětím svobody na dva až deset let. (MVČR, 2017)

4.2.2 Vydírání

Vydírání znamená omezení svobodného rozhodování. K vydírání dochází tehdy, když žena nechce prostituci provádět nebo ji chce ukončit. Vydírání spočívá v psychickém týrání, vyhrožování, ublížení na zdraví, které může skončit až smrtí. Tento trestný čin páchají kuplíři, pasáci, ale také v malé míře třetí osoby (matky, manželé). Vydírání je trestáno odnětím svobody na šest měsíců až čtyři roky nebo peněžitým trestem. (Copyright, 2017)

4.2.3 Znásilnění

Znásilnění je jakákoliv sexuální aktivita, která je prováděna proti vůli oběti. Provádí se násilím, nátlakem, zastrašováním nebo podvodem. Tento trestný čin se většinou páchá ještě před tím, než osoba začne prostituci provádět. Ve většině případů prostitutku znásilní pasák nebo kuplíř. Objasnění těchto trestných činů je mizivé. Znásilněné prostitutky nechtějí podat trestní oznámení, a to z důvodu, že mají strach, protože by je pasák mohl psychicky nebo fyzicky vydírat. Za tento trestný čin hrozí trest odnětí svobody na dva až osm let. (Copyright, 2017)

4.2.4 Sexuální nátlak

Trestný čin sexuálního nátlaku znamená, že oběť je nucena k tomu, aby se pohlavně ukájela, obnažovala a prováděla nedobrovolný pohlavní styk. Sexuální nátlak se

v prostituci používá velmi často, jelikož prostitutky bývají k pohlavnímu styku donuceny. Objasnění trestného činu sexuálního nátlaku je velice malé, jelikož prostitutka málokdy uvede, kdo jí k pohlavnímu styku nutil a pod jakou výhružkou. Tento trestný čin je trestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři roky nebo zákazem činnosti. (Šámal, 2012)

4.2.5 Kuplířství

Trestný čin kuplířství spočívá v tom, že kuplíř přiměje, najme, zláká nebo někoho svede k provozování prostituce, nebo z prostituce profituje. Prostitutka je mnohdy nalákána na zcela jinou nabídku práce. Ženě ve většině případů nezbyde nic jiného, než práci prostituce přijmout a vykonávat. Trestný čin je stíhán zákazem činnosti nebo propadnutím majetku. Osoba může být potrestána na šest měsíců až čtyři roky odnětím svobody. (Copyright, 2017)

4.2.6 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Prostituce nesmí být provozována v blízkosti školy, školského nebo jiného zařízení či v místech, která jsou vyhrazena pro návštěvu dětí (dětské hřiště). Na dětech, které viděly provozování prostituce, může tento zážitek zanechat velké následky ve výchově. Kdo provozuje prostituci v těchto zakázaných místech, může být potrestán až na dva roky odnětím svobody. (Copyright, 2017)

4.2.7 Šíření toxikomanie

Kdo jiného svádí, podporuje nebo zneužívá k braní návykové látky, může být potrestán odnětím svobody až na tři roky nebo zákazem činnosti. (Aion, 2009)

5 Prostituce z pohledu sociální práce

Matoušek poukazuje na to, že z počátku se sociální práce orientovala na prevenci HIV u prostitutek. Sociální práce po prostitutkách vyžadovala, aby navštěvovaly lékaře, provozovaly bezpečný sex a šly se léčit, pokud byly závislé na drogách. (Matoušek, 2010). Realizace sociální práce je velmi obtížná v okamžiku, kdy ženy opustí práci

prostitutky. Existují dva přístupy, které pomohou ženám vrátit se zpět do běžného života. Podstatou prvního přístupu je **zmírnění škod, respektive zmírnění negativních škod prostituce**. Tento přístup zahrnuje:

Prevenici pohlavně přenosných nemocí,

Prevenici sociálního propadu (bydlení, mít v pořádku všechny doklady, platit si povinné zdravotní pojištění, případně i sociální pojištění),

Prevenici kriminality páchané s prostitutí,

Prevenici závislostí (drogy, alkohol, automaty).

Specifická pomoc je pak poskytována klientkám při vytváření vlastní rodiny a rodinného zázemí pro děti. (Tichý, 2007)

Druhým přístupem je resocializace, což je proces zaměřený na odchod z prostituce a na změnu životního způsobu, který může být velice náročný. Prvním faktorem je, že klientka musí vědět, že nechce prostituci provádět. Dalším faktorem je poradenství, podání informací a kontaktů na organizace, které se zabývají pomocí prostitutkám. Organizace by měly ženám zajistit nové zaměstnání a vhodné bydlení. Existuje mnoho důvodů, proč prostitutky chtějí skončit. Může to být špatné zacházení, únava, pocit nebezpečí, nejistota výdělku nebo závislost na drogách.

Cílem sociální práce je motivovat klientky ke změně. Je potřeba ale vytvářet vhodné nabídky a podmínky pro alternativní způsob života. (Tichý, 2007)

5.1 Cíl terénní sociální práce

Cílem terénní sociální práce s prostitutkami je navázání co nejvíce kontaktů s prostitutkami. Sociální práce poskytuje poradenství, předání kontaktů, poskytnutí zdravotnických služeb, kondomů, gynekologických vyšetření. (Matoušek, 2003) Terénní práce je časově flexibilní a závisí na pracovní době prostitutky. Sociální pracovník musí být trpělivý, zdvořilý, měl by umět naslouchat, a hlavně musí být nestranný. Sociální pracovník by měl být oblečen neutrálně, neměl by nosit žádné vyzývavé oblečení. Při prvním kontaktu s prostitutkou by se sociální pracovník měl představit, pozdravit ji, informovat ji o službách, které poskytuje, a v jaké organizaci pracuje. Cílem sociálního pracovníka je zjistit co nejvíce o prostitutce, jejím zdravotním

stavu a o kuplíři. (Matoušek, 2010) Ženám je nabídnuta možnost se nechat otestovat na různé choroby a poskytnout jim individuální poradenství. Pracovník při každé schůzce s prostitutkou opakuje účel sociální práce, nabízené služby a možnost, kam se může žena obrátit. V barové prostituci se mohou nechávat na stole letáky nebo vizitky pro jiné prostitutky. (Nedělníková, 2007)

5.2 Zásady sociálního pracovníka

Sociální pracovník by měl poslouchat, o čem žena mluví, snažit se, aby mu žena začala důvěřovat, pozorovat, jak se žena chová, jakým mluví jazykem a jaký má postoj k sociální práci, zmapovat jiné ženy a navázat s nimi kontakt. Musí také udržet mlčenlivost a neslibovat něco, co nemůže jako sociální pracovník splnit. Měl by také zjistit, co žena skutečně chce. Sociální pracovník povzbuzuje ženy, aby se rozhodovaly o vlastním životě samostatně. Pomoc může být poskytována zdravotní nebo psychosociální. (Nedělníková, 2007).

5.3 Organizace poskytující pomoc prostitutkám

Prevenici prostitučního chování mají za úlohu nevládní nestátní organizace. Hlavním subjektem je ministerstvo vnitra ČR a odbor prevence kriminality. Posláním je rozdělit finanční prostředky mezi státní a nestátní organizace. (Holanová, 2007)

Jako první organizace zabývají se problematikou prostituce je La Strada. La Strada je nevládní nezisková organizace, jejíž činností je řešení problematiky obchodu s lidmi. Je to zároveň jediná organizace, která se specializuje na poskytování pomoci obchodovaným a vykořisťovaným osobám. La Strada usiluje o dosažení cílů ve třech oblastech. Propojení těchto cílů má zohledňovat potřeby ve všech činnostech problémové skupiny. Organizace poskytuje sociální služby, věnuje se prevenci a vzdělávání a usiluje o systémové či legislativní změny s cílem předcházet obchodování s lidmi a vykořisťování. Organizace se věnuje zvyšování informovanosti veřejnosti o problematice obchodu s lidmi. Provozuje také SOS linku, která je určena pro ty, kdo potřebují pomoc. (La Strada, 2015)

Další nezisková nestátní organizace je Rozkoš bez Rizika, která byla založena v roce 1992. Posláním organizace je zmenšit sociální a zdravotní rizika nejen u žen pracujících v prostituci, ale i u širší populace. Cílem je především zmenšit rizika u žen poskytující placené sexuální služby a také u osob nacházející se v prostitučním procesu. Dalším cílem je prosazovat práva žen poskytujících placené sexuální služby. Cílovou skupinou jsou ženy pracující v sex byznysu a ostatní osoby působící v prostituci. Rozkoš bez Rizika poskytuje zdravotní služby, právní informace, registrované sociální služby a informace spojené s tématem prostituce. Organizace zajišťuje terénní programy poskytované ve 12 krajích ČR (nepůsobí v Plzeňském a Karlovarském kraji). Pracovnice se řídí etickým kodexem a principy služeb. (R-R, 2017)

Principy služeb:

Respekt a nehodnocení: respektování ženy v prostituci a jejího stylu života.

Empowerment: vytváření vlastních hranic a limitů v profesi, např. jaké typy služeb žena chce nebo nechce poskytovat.

Bezplatnost: všechny služby v R-R jsou bezplatné. Zdravotní vyšetření jsou také poskytována zdarma (HIV a syfilis).

Anonymita a nízkoprahovost: Sociální služby mohou být poskytnuty bezplatně. Klientky poskytují jen takové osobní údaje, které jsou nezbytné pro řešení jejich situace a poskytnutí sociální služby. Klientka se nemusí prokazovat osobními doklady, protože služby jsou nízkoprahové. (R-R, 2017)

Důvěrnost sdělení: pracovnice dodržují mlčenlivost a organizace zajišťuje ochranu osobních údajů. Osobní údaje jsou sdělovány pouze se souhlasem klientky.

Dobrovolnost a samostatnost: Je jen na klientce, jaké služby využije a v jakém rozsahu. Pracovnice nerozhoduje za klientku, ale nabízí jí řešení její situace.

Individuální přístup: pracovnice přistupuje ke každé klientce individuálně a snaží se jí zajistit konkrétní potřeby. (R-R, 2017)

Právo na stížnost a vyjádření se k poskytujícím se službám: Pracovnice klientky informují, jaká mají práva a povinnosti. Klientky mohou podávat podněty ke zlepšení služeb.

Práce v pracovním prostředí cílové skupiny: Organizace respektuje, že pracovníce pracují v prostituci. Terénní programy se přizpůsobují provozní době klientek. Kontaktování prostitutek probíhá obvykle v odpoledních, podvečerních a nočních hodinách. (R-R, 2017)

Poskytnutí služby v bezpečném prostředí centra: Služby se poskytují v odborných centrech. Klientkám je poskytováno bezpečné a soukromé prostředí. Do prostředí centra mají přístup pouze ženy, otevírací doba je v podvečerních hodinách. Služba se může poskytnout individuálně po telefonické domluvě. (R-R, 2017)

Dostupnost poradenských služeb: Organizace pracuje na tom, aby ženám zajistila kvalitní poradenské služby. R-R poskytuje poradenství na internetových stránkách www.poradna-rr.cz. (R-R, 2017)

Další organizace, která se zabývá prostitucí, je projekt Šance. Šance je první preventivní a humanitární program pro komerčně sexuálně zneužívané děti a mládež. Šance nabízí pracovní dílnu, která je alternativním kurzem pro vzdělání mladých lidí. Lidé, kteří navštěvují pracovní dílnu, získávají postupně návyky, aby se mohli lépe integrovat do společnosti. Pracovní dílna je cestou k lepšímu životu. Tato konkrétní se otevřela v roce 2006. (Šance, 2007)

Projekt Magdala poskytuje pomoc ženám provozujícím prostituci při návratu do běžného života. Cílové skupiny poradny jsou oběti domácího násilí, oběti obchodu s lidmi, osoby v krizi, rodiny s dětmi. Magdala poskytuje ubytování v utajení, sociálně-terapeutické poradenství, sociálně-právní poradenství a podpora komunikace. (Magdala, 2017)

Projekt Viktorie byl založen v roce 2008. Jeho cílem je pouliční a klubová prostituce na Českokrumlovsku. Projekt vyhledává nové kontakty v prostředí pouliční a klubové prostituce. Cílem je omezit pohlavně přenosné choroby, aby se dále nerozšiřovaly, a motivovat klientky k životu bez prostituce. Sociální pracovníci provádějí terénní sociální práci. (Viktorie, 2012)

6 Právní aspekty prostituce

6.1 Současný stav prostituce v ČR

V současné době není prostituce povolena, ale ani zakázána. Prostituce, jak již bylo uvedeno, má dlouhou historii, a pokud po ní bude poptávka, bude mít i dlouhou budoucnost. Právní předpis, který by definoval pojem prostituce, neexistuje. Poskytování sexuálních služeb za peníze se nachází v tzv. právním vakuu. Právní vakuum způsobuje nejistotu jak u sexuálních pracovníků, tak i u provozovatelů podniků. Havelková popisuje, že platí princip „*co není zakázáno, je povoleno*“. (Havelková, 2014)

V České republice existuje tzv. aboliční přístup, který postihuje jevy týkající se prostituce, jako je např. kuplířství, obchod se ženami. Zakázáno je také zřizovat nevěstince. Ve skutečnosti majitelé nevěstinců vlastní živnostenský list na ubytovací činnost a svůj zisk vykazují z pronájmu. Vlastníci pokojů pronajímají pokoje osobám, které si mohou na pokoji dělat, co chtějí, hlavně, že zaplatí nájem. Další způsob, jak obejít kuplířství, je ten, že majitelé označí místnosti za soukromé, majitel vlastní živnostenský list na kabaret, hudební klub, pro nějž má vyznačené místnosti, a ty pak vyhradí jako soukromé. Majitel zapůjčí prostory sexuálním pracovníkům a o poskytování těchto služeb jakoby neví. Podle současné legislativy není poskytování sexuálních služeb uznáno oficiálně za živnost. Ženy, které chtěly živnost na poskytování sexuálních služeb, si musejí vyřídit jiný druh živnosti. Pod jiným druhem si ženy mohou zařídit masážní salon, kde by tajně mohly poskytovat sexuální služby, nebo mohou odvádět daně v kategorii svobodných nezávislých povolání. Do kategorie svobodného povolání spadají umělci, sportovci, modelky. Tyto osoby nemusí mít oprávnění vlastnit živnostenský list. Živnostenský zákon nicméně prostituci vylučuje ze živnosti. (Havelková, 2014)

6.2 Legalizace prostituce návrhy zákona a vyhlášky

V této kapitole se věnujeme právní úpravě prostituce. Právní úprava vypovídá o tom, jak zákonodárci chápou morálku, veřejný pořádek a zdraví spojené s prostitucí.

V České republice je prostituce považována za negativní jev, o kterém by se mělo veřejně hovořit. (Havelková, 2014)

Představíme si návrhy zákona o prostituci v průběhu historie. V době Rakouska–Uherska fungovala v prostituci reglementace. Ženy, které provozovaly prostituci, chodily na pravidelné prohlídky, a pokud toto pravidlo porušily, byly potrestané. Podle zákona mohly provádět prostituci jen ve veřejných domech. V roce 1992 byla reglementace nahrazena abolicí. Abolice vytvořila ústavy, kde se prostitutky podrobily nápravě. Snahou abolice bylo zapojit ženy do normálního života. Také se trestalo provozování veřejných domů, které byly posléze zavřeny. Zákon zajišťoval dozor nad zvrhlou mládeží, která vedla nečestný život. Abolice platila do roku 1956. (Hendrych, 1994)

Dne 25. července 1951 vstoupila v platnost Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob. Tato Úmluva nebyla vyhlášena ve Sbírce zákonů České republiky a ani v jiných obdobných sbírkách. V roce 2005 byla Úmluva v České republice zamítnuta. Úmluva zavazovala všechny k trestání osob, kteří se dopustí různých forem prostituce (najímání a svádění k prostituci, provozování zařízení sloužících k prostituci). Do roku 1989 byla stíhána jakákoliv práce týkající se poskytování služeb za peníze jako trestný čin příživnictví. Po revoluci se prostituční scéna rozšířila a vzrostla i poptávka. Trestný čin příživnictví byl zrušen. Zákon v roce 1990 o přestupcích postihoval každého, kdo svým jednáním pohoršoval veřejný pořádek. Obce začaly přemýšlet o vydání vyhlášky k zabezpečení veřejného pořádku, přičemž mohly stanovit, kde mohla být prostituce provozována a v jaký čas. Od roku 1992 začaly obce vydávat obecní vyhlášky. Prostituce se však začala přesouvat z ulic do soukromých domů. (Hendrych, 1994)

V roce 2005 se nepodařilo přijmout návrh o regulaci prostituce z důvodu zamítnutí návrhu na vypovězení Mezinárodní úmluvy o potlačení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob. Vznikl nový návrh Zákona o regulaci prostituce. Zákon měl stanovit podmínky k vykonávání a provozování prostituce a také podmínky kontroly jejich dodržování. Prostituci by mohla vykonávat osoba, které bylo uděleno oprávnění, byla zdravotně způsobilá a také měla platný průkaz o zdravotní způsobilosti. Oprávnění

k udělení by vydávaly obecní úřady s rozšířenou působností, v jejímž obvodu by měl žadatel/žadatelka trvalé bydliště. Zákon nebyl schválen. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012).

V roce 2007 vydal Ústavní soud vyhlášku se zákazem pouliční prostituce v obcích. Obce směly regulovat prostituci, aniž by musely vymezovat prostor k nabízení sexuálních služeb. Soud vydal vyhlášku z důvodu ohrožování mravní výchovy dětí a mládeže. Pravomoci obcí a měst se nevztahují na hranice soukromých pozemků, kde mohou fungovat veřejné domy. Města a obce chtěly uzákonit, aby mohly prostituci kontrolovat nejen na základě vyhlášky, ale i dle platného zákona. Zákon opět nebyl přijat. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

Návrh hlavního města Prahy v roce 2013 měl z osob v prostituci udělat samostatně výdělečně činné osoby. Na základě oprávnění k provozování prostituce by tedy existovali podnikatelky a podnikatelé prostituce. Vznikl by registr osob provozujících prostituci a zařízení, ve kterých by se shromažďovala data po dobu 10 let. Zakázala by se pouliční prostituce, která by se mohla provádět pouze jen v určitých zařízeních nebo prostorech, které jsou podle stavebního úřadu určeny k bydlení. Návrh byl ale vůči osobám provozujícím prostituci represivní a diskriminační. (Havelková, 2014) Cílem byla snaha přemístit prostituci mimo města nebo do schválených veřejných domů. Problém návrhu spočíval v administrativních povinnostech a finančních nárocích, které by byly součástí zákona. Podle návrhu by si osoby v prostituci měly vést samy účetnictví, platit daně z příjmů a příspěvky na sociální a zdravotní pojištění. Administrativa pro tyto osoby je ale velmi náročná, protože většina z nich nemá dokončenou ani základní školu a má problémy z gramotností. Administrativa je určena spíše pro vzdělané osoby. Nově měl zákon upravovat smlouvy o poskytnutí sexuálních služeb, čímž se osoba zavazovala poskytnout zájemci za finanční částku domluvenou sexuální službu. Avšak to nelze zákazníkovi nijak zajistit ani potvrdit, nelze dát ženě pokutu, pokud nesplní dohodnutou službu. Návrh měl dále stanovit odměnu sexuální pracovnice či pracovníka v případě, že klient odstoupí od smlouvy, pokud bylo započato plnění v poskytování sexuálních služeb. (Havelková, 2014)

R-R uvádí, že v některých podnicích platí, že pokud si klient stěžuje na poskytnutou službu, musí pracovnice vrátit peníze. Vedení podniku je více orientováno na spokojenost zákazníků než na ochranu svých pracovníků/pracovníků. Vláda Jiřího Rusnoka návrh na regulaci prostituce zamítla. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

V roce 2014 mělo 40 obcí platnou Vyhlášku proti pouliční prostituci. Osoby, které poskytovaly sexuální služby, se dle této vyhlášky dopouštěly přestupku a mohla jim být uložena bloková pokuta. Problematické je ale dokazování takových přestupků. Některé obce (České Velenice, Chomutov) se kromě postihu pouliční prostituce zaměřily na omezení a potlačení sexuálních služeb. To se provádí tak, že natáčejí zákazníky, fotí jejich poznávací značky, a pak fotky nebo videa zasílají do trvalého bydliště s výzvou k dostavení se k přestupkové komisi. Město Chomutov vložilo do regulace pouliční prostituce hodně úsilí. Investovalo 400 tisíc do cedulí, které upozorňují na riziko nákazy od pouliční prostituce. Cedulí je celkem 16 a je na nich namalovaná žena a nápis „nabízím kapavku, syfilis a HIV“. Malinová upozorňovala na to, že tímto dochází k porušení lidských práv žen pracujících na ulici. (Havelková, 2014)

Příhraniční město České Velenice a obec Dolní Dvořiště si začaly najímat bezpečnostní agentury, které jim měly pomoc zbavit se prostituce. Ve Velenicích bylo možné potkat deset i více žen provozujících prostituci, dnes je zde maximálně jedna nebo dvě. Z Dolního Dvořiště prostitutky zmizely úplně. Dolní Dvořiště se tak stalo první obcí, která si začala najímat bezpečnostní agenturu, aby jim pomohla vyhnat prostitutky z obce. Agentura vždy nafotí ženy a vysvětlí jim, že porušují vyhlášku. Lidé v agentuře pak svědčí u soudu, kdy soud může prostitutkám zakázat pobyt v obci, kde prostituci provozují. Po měsíci se objevily kladné výsledky, množství prostitutek se snížilo. Stejnou cestou se vydaly i České Velenice, kterým agentura ji pomohla vymýtit prostituci z města. Několika prostitutkám byl zakázán pobyt na půl roku na území Velenic. Část žen se přestěhovala do nočních klubů, město si ale agenturu najalo, aby se zbavilo pouze pouliční prostituce, takže s kluby nebylo možné nic udělat. Město dříve zkoušelo na webu zveřejňovat snímky zákazníků a prostitutek, což mělo odradit zahraniční klienty, ale tato činnost nepřinesla kýžené výsledky. Některé prostitutky vyzorovaly, kdy se zástupci agentury pohybují v ulicích, a tak prostitutka na chvíli

opustila ulici a domluvila si místo setkání se zákazníkem např. v nočním klubu. Město není úplně oproštěné od prostituce, ale již se jí zde nevyskytuje tolik jako dříve. (Hg-security, 2014)

Hlavním městem Praha byl v roce 2014 již po několikáté předložen návrh zákona o regulaci prostituce. Hlavní město se snaží zákon prosadit od roku 2005, ale návrh byl opět stažen. Cílem zákona měla být ochrana zájmů, ochrana mravnosti a ochrana veřejného pořádku. Zákon se nezaměřuje na osoby, které provozují prostituci a pocházejí ze sociálně znevýhodněných a zranitelných skupin (matky samoživitelky, osoby z romských komunit, cizinky a cizinci, drogově závislí atd.). Zákon jde jiným směrem než v ostatních zemích, které se snaží zabránit marginalizaci (odsouvání na okraj společnosti) a stigmatizaci (vyloučení ze společností) osob v prostituci. Návrh zákona hlavního města se blížil k reglementačnímu režimu, který platil před rokem 1922. (Havelková, 2014) Návrh zákona počítal s tím, že by se prostituce provozovala na základě oprávnění. Provozování bez oprávnění by bylo potrestáno pokutou do výše 50 000 korun českých. Podmínky pro splnění oprávnění byly minimální věk 18 let, povolení k pobytu, povinnost zdravotního pojištění a zdravotní způsobilosti. Návrh by stanovil místa k výkonu prostituce, kde by zakazoval pouliční prostituci, legalizovaly by sex kluby a omezoval by prostituci na privátech. Nevěstince by pro svou činnost musely mít povolení a platily by poplatky za metr čtvereční, na kterém by se prostituce provozovala. Úprava nestojí na straně osob, které prostituci provádějí, ale zajímá se o kuplíře, klienty a orgány veřejné správy. (Havelková, 2014)

V roce 2015 prošel poslaneckou sněmovnou prvním čtením návrh na regulaci prostituce. Návrh měl mít 2 podoby: buď prostituci legalizovat, nebo kriminalizovat (stíhat zákazníky). První přístup je uzákoněn v Německu a Nizozemsku a druhý přístup ve Francii a Španělsku. Oba přístupy jsou odlišné, ale mají společně sloužit k posílení práv osob v prostituci. Cílem je pomoci těm, kdo jsou v prostituci nejvíce ohroženi. Návrh předložilo hlavní město Praha a jeho cílem je zajistit ochranu a zdraví těm, kdo sex poptávají. Osoby v prostituci mají povinnost chodit na pravidelné zdravotní prohlídky a při neplnění prohlídek jim hrozí obrovské pokuty (několik milionů korun českých). Pravidelné prohlídky, jak ukazují zkušenosti ze zahraničí, vedou klienty

k požadavku na nechráněný sex. Návrh přináší výhody zákazníkům, ale veškeré pokuty jsou uděleny prostitutkám. Návrh zákona nebyl schválen, byl považován za špatný. (Kavková, 2015)

Během posledních let se ukázalo, že v České republice chybí politická vůle řešit regulaci prostituce. Stát před tímto tématem tzv. zavírá oči, návrhy měli politici již několikrát k projednání, ale nikdy se žádný z nich nepodařilo prosadit. V současné době nemohou úřady postihovat lidi, kteří poskytují placené sexuální služby. Postih prostituce platí jen v blízkosti škol a na místech, kde to obecní vyhláška zakazuje. Trestné je vytváření pracovního prostředí pro placené sexuální služby, čímž se dotýká dopouští kuplířství.

Pro poslance je prostituce nepohodlným tématem, kterému se vyhýbají. Poslanci se domnívají, že prostituce je velice citlivé téma, kdy legalizace zákonem nepřispěje k jejímu řešení. (Kubišová, Kotalík, 2016)

6.3 Dopady represivních vyhlášek

Vyhlášky v městech a obcích prostituci snížily, ale ženy poskytující sex zde pracují nadále. Jejich počet se snížil (Jihočeský kraj, Středočeský kraj), ale snížení je většinou dočasné. Prostitutky se přesouvají do jiných regionů nebo pracují v utajení (vyčkávají na své zákazníky v barech). Obecní policie v některých městech a obcích prostitutky pokutuje, jinde nikoli. Podle R-R mají klientky pocit, že se obecní policie zaměřuje jen na určité typy žen, u nichž předpokládají, že pokutu žena zaplatí. Ženy nerozumí tomu, proč každá z nich dostane rozdílnou výši pokuty od policie, ale považují to za nespravedlivé jednání. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

Při prokazování spáchání přestupku se ženy také setkávají s různými postupy. Některé prostitutky uvádějí, že dostanou pokutu za jiné provinění (znečištění pořádku, přecházení na červenou, vodění psa bez vodítka), aniž by přestupek spáchaly. Ženy uvedly i případy, že údajně provedly přestupek, ačkoli v tu chvíli v dané lokalitě nepracovaly, jenom se tam pohybovaly. Jako důkaz spáchání přestupku nabízení sexuálních služeb se používá tvrzení policie, jak žena svými gesty nebo posunků chtěla zastavit auta. Policie někdy používá videozáznamy, které většinou nezachytí to, kdy

dojde k aktivnímu nabízení sexuální služby klientovi. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012) Udělování pokut na místě se obcím a městům jeví jako neúčinné, proto volí strategii správního řízení, kde může být ženě pokuta uložena i v její nepřítomnosti, pokud se nedostaví bez omluvy nebo odmítne se správního řízení účastnit. Bloková pokuta na místě může být maximálně 1000 korun českých, pokuta ve správním řízení je vyšší a narůstá o správní poplatek 100 korun českých. U nás se také využívá zákaz pobytu v městech a obcích. V případě, kdy je vůči ženám spáchán trestný čin, ženy nevyužijí možnost ohlásit to policii, protože se bojí dalších postihů. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

6.4 Kritika návrhu zákona o regulaci prostituce

Návrh vychází z toho, že prostituci jako sociálně patologický jev nelze zakázat, ale je třeba ho regulovat. Jsou formulovány cíle zákona, kterými se specifikuje legální prostituce a nelegální, ochrana mravnosti, ochrana veřejného pořádku, bezpečnosti, zamezení šíření pohlavních chorob. Návrh se jen minimálně zabývá ochranou práv osob poskytující sexuální služby a jejich postavením. (Decker, 2014) Pozitivní snahou je ustanovení o smlouvách, které z části chrání postavení sexuálních pracovníků/pracovnic před zákazníky/zákaznicemi. Zákon se nezabývá právy osob v prostituci a nepohlíží na prostituci jako na práci. Zákon se nezabývá ani pracovními podmínkami osob v prostituci. Naopak se soustředí na povinné zdravotní prohlídky a dodržení veřejného pořádku. Hlavním rizikem je represivní pojetí, které vede k přesunutí osob poskytujících sexuální služby do ilegality (práce v bytech bez platného oprávnění). Osoby se kvůli svému nelegálnímu postavení budou obávat použít preventivní služby či požádat o pomoc policii v případě napadení. Návrh ignoruje doporučení organizací, které působí v České republice a dlouhodobě se zabývají problematikou prostituce. (Decker, 2014)

Modely vypořádání se s prostitucí

Sexuolog Zvěřina navrhuje tři modely, podle kterých by se mohla řešit prostituce v České republice. V první řadě jde o to, že se prostituce prohlásí za trestný čin, avšak to nevymýtí soukromou prostituci. (Zvěřina, 2004)

Druhou možností je zavedení reglementované prostituce. Sexuální pracovnice by byly kontrolovány, platily by daně a měly by lékařský dohled. Takto to funguje v Rakousku, Švýcarsku a Maďarsku. V těchto státech platí přísná kontrola a podmínky pro provozování nočních klubů. Sexuální pracovnice jsou v registraci a pod zdravotní a sociální kontrolou.

Poslední, třetí možností je, že by prostituce byla legální. Pokud by k tomuto došlo, tak by prostitutky platily daně, zdravotní a sociální pojištění. Mělo by to pomoci omezit organizovaný zločin a šíření pohlavně přenosných chorob. (Zvěřina, 2004)

6.5 Charakteristika zákona o regulaci prostituce

Byl představen návrh zákona a charakteristické prvky, které by měl obsahovat. Podmínky legálního provozování prostituce by se registrovaly na obecním úřadě s rozšířenou působností. Žadatel, který by chtěl provozovat sexuální služby, by měl předložit posudek o zdravotní způsobilosti, výpis z evidence rejstříků trestů a doklad o zdravotním pojištění. Po doložení těchto dokumentů by žadatel získal oprávnění k provozování prostituce. Oprávnění by platilo na celém území ČR a žadatelé by vlastnili průkaz k provozování prostituce. Oprávnění průkazu by platilo na jeden rok, poté by zájemkyně musela zažádat o prodloužení oprávnění. Dále by obsahovalo informace, kde mohou být placené sexuální služby provozovány. (Havelková, 2011) Prostituce by se provozovala pouze v zařízeních k tomu určených. Zařízení k provozování prostituce by se nesměly nacházet v blízkosti školy, církevních zařízení a státních institucí (nejméně 150 m daleko). Obec pomocí vyhlášky by mohla stanovit místa, kde by se provozoval erotický klub nebo soukromé priváty. Další položkou jsou povinnosti sexuálních pracovnic a pracovníků a majitelů klubů a privátů. Provozovatelé by museli vést evidenci osob provozující prostituci. Pravidla platí i pro lékaře, kteří vydávají posudky a měli by mít informační povinnost ke zdravotní nezpůsobilosti osoby

provozující prostituci. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012) Mezi další patří sankce porušení povinností vymezených v zákoně. Jednalo by se o přestupek, kdy lze uložit pokutu do 50 000 korun českých osobám, které provozují prostituci. Majitelům a provozovatelům prostitute lze uložit pokutu až do výše 200 000 korun českých. Přestupek mohou spáchat i zákazníci, kteří využívají prostituci na místech, kde je to zakázáno (pokuta do 15 000 korun českých). Zákon počítá s vytvořením registru pro ty, kdo poskytují sexuální služby. Správcem by bylo Ministerstvo průmyslu a obchodu. Registr by evidoval údaje o všech osobách poskytujících sexuální služby, platnost jejich průkazů a oprávnění provozovat prostituci v klubech. Údaje by se evidovaly po dobu 10 let. Zákon by měl obsahovat smlouvy o poskytování sexuálních služeb. Smlouvou se poskytovatel zavazuje poskytnout zájemci za odměnu určité sexuální služby. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

6.6 Ekonomika z pohledu navrhovaného zákona

Návrh zákona by lidem provozujícím prostituci umožnil mít legální zaměstnání. Ale musely by být splněny některé legislativní nároky. Jedním z nároků je povinně se účastnit na sociálním a zdravotním pojištění a platit daně z příjmů. Regulace prostitute by zvýšila příjmy do státního rozpočtu a do rozpočtů obcí a krajů. Kolem prostitute se v oběhu nachází velké množství peněz. Prostituce tvoří vlastní trh s penězi, který je neustále v pohybu díky poptávce klientů po prostituci. Určení finanční částky za služby je závislé na tom, jaký typ prostitute klient vyžaduje. Vyšší vrstvě pohybující se v prostituci by regulace nevadila, protože má vysoké výdělky, ale naopak pouliční prostituci by to mohlo dovést ještě k větším sociálním propadům. Pouliční prostitute nevykazuje tak vysoké výdělky a zdanění by prostitutkám ještě více zkomplikovalo činnost. (Havelková, 2014)

6.7 Právní přístupy prostitute ve světě

Každý stát má různé právní přístupy k prostituci. Vliv na to mají různé faktory, např. demografické, geografické. Přístupy, které se používají k prostituci, jsou základní tři, které definuje učebnice kriminologie:

Aboliční přístup

Prostituce se právně neupravuje a postihovat se mohou jen určitá jednání. Tento přístup je uplatňován v České republice.

Reglementační přístup

V prostituci se vymezí určitý právní rámec, ve kterém je činnost povolena, a lze postihovat jakékoliv vybočení z tohoto rámce. Tento přístup je realizován v Německu.

Represivní přístup

Prostituce je úplně zakázána a jakékoli jednání je stíháno. Stíhán může být klient, ale i provozovatel. Tento přístup funguje v Rakousku ve městě Vorarlberg. (Zoubková, Gřivnát, 2014)

V knize *Co s prostitutí* jsou popsány typy právní úpravy prostituce, které jsou platné v několika státech.

První právní úprava se týká **prohibice (zákazu) prostituce**. Úprava vychází z morálního a náboženského přesvědčení o nepřijetí prostituce. Cílem této úpravy je úplná likvidace prostituce. Stíhání bylo namířeno nejen proti osobám v prostituci, ale i proti klientům a kuplířům. Úprava nijak nepracuje s myšlenkou, že by se prostituce mohla stát plnohodnotným zaměstnáním z důvodu získání peněžitého obnosu z kriminální činnosti. Prostituce je v této právní úpravě vnímána jako nepřijatelná a porušující morální normy společnosti. Taková úprava platí ve státech USA a zemích Středního východu. (Havelková, 2014)

Další právní úprava se týká **kriminalizace (dodání trestního rázu) poptávky** po sexuálních službách. Osoby v prostituci jsou chápány jako oběti sexuálního vykořisťování. Úprava zdanila příjmy z prostituce. Cílem je kriminalizace poptávky po sexuálních službách a stigmatizace prostituce, což by přispělo k jejímu vymýcení. Tato úprava se zaměřuje na prevenci osob, které chtějí vstoupit do prostituce, a naopak podporuje odchod ze světa prostituce. Právní úprava v této podobě platí ve Švédsku. (Havelková, 2014)

Nejvíce rozšířenou právní úpravou je **dekriminalizace (částečné nebo úplné odstranění trestního postihu) prostituce**, kdy jsou státem zavedena restriktivní opatření. Prostituce je chápána jako neodstranitelný a veřejně nežádoucí jev. Prostitutce

není uznána jako plnohodnotné zaměstnání. K tomu se váže zdanění výdělků z prostituce. Cílem je omezit prostituci a s ní spojené negativní jevy. Pro dekriminlizaci prostituce se musí vytyčit hranice, kde se může prostituce provozovat. Platí zde pravidlo pravidelných zdravotních prohlídek. Zároveň se zavádí registr osob poskytujících prostituci. V této právní úpravě jsou osoby postihovány za poskytnutí sexu v určitém kontextu. V České republice jde hlavně o porušování vyhlášek. Postih klientů je minimální oproti osobám, které provozují sexuální služby. Úprava je používána v Německu, Rakousku a Nizozemí. (Havelková, 2014)

Další úprava se týká **legalizace a regulace prostituce**, kdy se klade důraz na prostituci jako výdělečnou činnost nebo práci. Prostituce je vnímána jako práce. V prostituci se pohybuje velký kapitál, který je výhodný pro státy, které z něj mohou profitovat a zároveň ho regulovat. Právní úprava se zaměřuje na veřejný pořádek, bezpečnost a zdraví. V prostituci provozované v souladu s právním řádem nejsou postihováni poskytovatelé prostituce, klienti, ani kuplíři nebo zprostředkovatelé. Právní úprava platí v Rakousku. (Havelková, 2014)

Poslední právní úprava se týká **dekriminlizace a legalizace prostituce**. Prostituce je v tomto případě uznána jako plnohodnotná práce, která je legální v souladu s právním řádem. Nahrazuje se i název prostituce za *sexwork*, jinak řečeno sexuální práce. Ten, kdo provozuje sexuální činnost v této úpravě, je nazýván sexuálním pracovníkem. Cílem je zlepšení postavení sexuálních pracovníků ve společnosti. Sexuální práce je upravena právními normami, které vedou k vyšší bezpečnosti. Sexuální pracovníci mohou být OSVČ nebo mohou být zaměstnání. Právní úprava je používána v Nizozemsku, v části Německa, na Novém Zélandu a v některých částech Austrálie. (Havelková, 2014)

6.8 Migrace a prostituce

Migrace je jev, který má na Českou republiku společenské a ekonomické dopady. Schengenský prostor, jehož je Česká republika součástí, umožňuje volný pohyb osob, zboží a služeb bez kontroly. Volný pohyb osob v dnešní době s sebou přináší určité bezpečnostní výzvy, které jsou kladeny na členy schengenského prostoru. Migrační

politika může být prováděna jen tehdy, když oblasti splňují platná unijní pravidla. Jiná situace může vést k destabilizaci systému. (MVCR, 2017)

Migranti a uprchlíci jsou nezranitelnější skupinou. Jejich práva jsou často porušována. Po uprchnutí ze své země čelí násilí a nebezpečí na cestě do bezpečí. Miliony lidí prchají ze svých zemí, kde se válčí, kde jsou lidé mučeni a zotročováni nebo je na nich pácháno násilí v jejich domovech. (MVCR, 2017)

Ekonomická situace ve vlastní zemi je podnětem pro přemístění žen do jiné země, která je ekonomicky vyspělejší. To vede ženy k migraci bez ohledu na politickou situaci, životní prostředí či rodinné vztahy. Pokud migrace není legálně možná, dochází k obchodování s lidmi. Ženy bývají nedostatečně informovány o skutečné situaci na pracovním trhu či vysněné zemi, jsou ochotny opustit rodinu, aby našly práci v bohatší zemi, než je ta jejich. Jedna z cest, jak přijít k velkému a rychlému výdělku, je právě práce v prostituci, což bývá také častá motivace žen. Průběh migrace většinou probíhá podle následujících scénářů. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

První možností je, že žena a celá její rodina se zadlužila, a aby mohla vycestovat do jiné země a pracovat tam ve firmě, musí agentuře, která jí nabídne práci, platit vysoké částky za bydlení, které není dostačující, navíc práce je někdy tak náročná, že ji žena nezvládne. Poté, co si žena vyzkouší těžkou práci a zjistí, že si v agentuře moc nevydělá, je jí nabídnuta práce v prostituci. Žena tuto práci může přijmout a vydělá si hodně peněz nebo se vrátí ke své zadlužené rodině. Ve většině případů si vybere práci prostitutky. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

Další scénář je ten, že žena nebo dívka ví, že bude pracovat v nočním klubu a polovinu svého výdělku bude odevzdávat majiteli klubu. Odevzdání výdělku majiteli je v prostituci standardní. Druhá půlka příjmů se předá zprostředkovateli, který rozhoduje, jakou částku pošle rodině ženy. Pro rodinu je to ovšem vždy suma významná, ale žena, která vydělává prostitucí, je nespokojená, protože ví, že si vydělala mnohem více. Žena se v této situaci snaží vydělat více peněz a riskuje i tím, že provozuje nechráněný sex. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

Další možností je obchodování se ženami za účelem sexuálního vykořisťování. S lidmi se obchoduje i ve vyspělých zemích. Často jsou vyhledávány ženy, o které nikdo

nemá zájem, nikdo je nepostrádá, které žijí samy, ale mohou se stát velice přínosným zdrojem peněz. Takovým ženám je nabídnuta práce prostitutky, ke které ale může být také žena donucena, takže jí nic jiného nezbude, než práci vykonávat, protože podepsala smlouvu s agenturou a peníze má v úschově u majitele podniku. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

7 Regulace prostituce v jiných zemích

7.1 Zákon o regulaci prostituce v Německu

Před přijetím zákona o regulaci vypadala situace v Německu obdobně jako u nás, tedy prostituce nebyla zakázána, ale byla omezena sankcemi. Prostituce byla považována za činnost přičící se dobrým mravům. Mnoho podniků a barů začalo být evidováno, příjmy z prostituce podléhaly zdanění. Jednotlivé spolkové země Německa řešily prostituci po svém, např. v Bavorsku byly povinné zdravotní prohlídky. (Leopold, 2013)

Díky zákonu o regulaci osob v prostituci, který platí od roku 2002, je prostituce chápána jako legální zaměstnání, podnikání. Snahou zákona bylo posílit postavení osob v prostituci, odstranit jejich znevýhodnění, zlepšit pracovní podmínky, začlenit je do systému sociálního zabezpečení. Výše a způsob odvodu daní pro sexuální pracovnice/pracovníky se liší podle toho, v jaké spolkové zemi se činnost prostituce vykonává. (Leopold, 2013)

Platí dva způsoby odvodu daní: první způsob je samostatný odvod. Pokud se někdo rozhodne pracovat jako samostatně výdělečně činná osoba, musí na finančním úřadu žádat o daňové číslo. Daňové číslo je získáno např. na činnost hostesky, spoléčnice, osobní a veřejné služby, sexuální pracovnice. Osoba má dále povinnost evidovat své příjmy a náklady (pronájem bytu, prádlo, paruky, ochranné pomůcky) a také musí jednou ročně podat daňové přiznání. (Leopold, 2013)

Druhým způsobem je odvod daní prostřednictvím provozovatele podniku. Provozovatel se musí v některých zemích Německa registrovat na polici. S finančním

úřadem může mít dohodu, že od svých pracovníků bude vybírat daně a zasílat je na úřad. Jedná se o paušální výběr daní, částka se liší podle lokality a pohybuje se v rozmezí 7,5 až 10 euro za den. Nejvyšší částka platí v Berlín, kde se vybírá až 30 eur denně. Pracovnice mohou být evidovány pod svými uměleckými jmény, přes které mohou odvádět paušální daň. Problémy mohou mít jen s doložením, že poplatek zaplatily. Odlišný je způsob výběru daní z nabízení sexuálních služeb na ulici v jednotlivých městech. Město Kolín nad Rýnem udělilo výjimku z placení daní ženám, které pracují na ulici, tedy tyto pracovnice jsou zcela osvobozeny od daní. Město Bonn vybírá paušální noční daň šest eur ve vymezených zónách, kde zřídilo automaty k tomu určené podobné parkovacím. Ve městě Bonn musí sexuální pracovnice/pracovník před začátkem směny zaplatit poplatek, za který získá z automatu lístek platný od 20:15 do 06:00 hod., Pokud se pracovnice/pracovník při kontrole finančního úřadu neprokáže tímto lístkem, hrozí jí/mu pokuta, případně zákaz činnosti. Bonn předpokládá, že ročně vybere přes tři sta tisíc eur. Město Bonn je prvním městem v Německu, kde se takový způsob placení prostituce objevil. (Leopold, 2013)

Cílem zákona bylo zlepšit příležitost osob, které se rozhodnout z prostituce odejít, a pomoci jim ukončit práci v prostituci. Jako příslušné opatření se považuje např. rekvalifikace nebo systém poradenských služeb zaměřených na odchod ze sex byznysu. Díky zákonu vznikly vládou podporované exitové programy. Programy jsou zaměřené na zlepšení příležitostí při odchodu z prostituce. (Renzikowski, 2007)

Zákon je federálním zákonem Spolkové republiky Německa a obsahuje tři paragrafy, které upravují následující položky: Právní nárok na platbu za poskytnuté služby, nárok na platbu zároveň není možné převést na jinou osobu a lze vykonávat prostituci v pracovním vztahu. Prostituce v Německu může být vykonávána pouze v zaměstnaneckém poměru nebo jako samostatně výdělečná činnost od 18 let. (Leopold, 2013)

Německo nově zakázalo pohlavní styk s prostitutkou bez použití kondomu. Zákazníkům hrozí pokuta až 1,35 milionů korun českých. Nově jsou povinně zavedeny zdravotní prohlídky a zpřísnila se pravidla pro založení nevěstinců. Zákon má chránit prostitutky před přenosnými nemocemi a před vykořisťováním. Povinnost používat

kondom při placeném pohlavním styku platila v Bavorsku a Sársku. Od roku 2016 se prostitutky musí povinně každé dva roky registrovat na úřadě a každý rok musí chodit na lékařskou prohlídku. Prostitutky ve věku 18 až 21 let musí svou živnost nahlásit každý rok a lékaře musí navštěvovat každý půl rok. Zákon nově zpřísnil pravidla pro zřizování nevěstinců, nebude, je možné založit bez ohlášení, ale pro jejich otevření bude muset majitel mít povolení od úřadů. Nevěstince budou muset splnit hygienické standardy (oddělené pracovní a obytné prostory). Nevěstince také nemohou provozovat lidé, kteří byli v minulosti trestáni. (Schulze, 2016)

Poslanci v Německu předpokládají, že zákon by měl pomoci v boji proti nucené prostituci. Od klientů prostitutek se vyžaduje, aby hlásili podezření na to, že je žena nucena ke své práci. Pokud někdo hlášení nepodá a žena je zraněná nebo má nechuť k pohlavnímu styku a vše by nasvědčovalo nucené prostituci, hrozí tomu, kdo nepodá hlášení, až 5 let vězení. Podle policie v Německu působí 200 tisíc prostitutek a více než 60 procent pochází ze zahraničí. Jedním z nejhříšnějších měst v Německu je Hamburk, neznámější ulicí je Reeperbahn, kde se objevuje největší množství prostitutek (Schulze, 2016)

7.1.1 Kritika zákona o legalizaci prostituce

Odpůrci argumentují, že Zákon o prostituci má vliv na nárůst obchodování s lidmi a zvýšení kriminality. Německo bývá označováno za „bordel Evropy“. Navíc je zde velký příliv migrantek, který je dáván do souvislosti se změnami v evropské legislativě, kdy došlo k lepšímu zpřístupnění pracovních nabídek. Jednotlivé země Německa mají odlišné výklady zákona a mají i vlastní právní úpravu. Liší se v povolení provozování prostituce na veřejných místech, v obytných částech, v registraci podniků a hlášení osob, které provozují prostituci. (Schulze, 2016)

7.1.2 Indoor formy prostituce

Kluby/bordely - kluby se od sebe liší způsobem, jakým přijímají platby od prostitutek. V klubech ženy dostávají 50 % z ceny za poskytnutou službu, nepočítají se jim počáteční náklady za pronájem pokoje. Naopak v bordelech si ženy hradí

pronájem pokoje a vydělané peníze jim zůstanou. Ceny pokojů se pohybují kolem 60 až 150 eur. Ženy upřednostňují práci v klubech, kde nemusí platit pronájem. (Schulze, 2016)

Paušální kluby - zákazník zaplatí paušální částku, za kterou může neomezeně využít poskytované služby sexuálních pracovníků. Město, které používá paušální klub, je Dortmund. Zákazníci zde mohou i neomezeně jíst a pít, vše je zahrnuto v ceně. (Schulze, 2016)

Byty (priváty) - běžné byty inzerované v denním tisku nebo na internetu. V bytech pracuje více sexuálních pracovníků. (Schulze, 2016)

Eskort servis - pracovníce dojíždí za zákazníkem k němu domu nebo na předem dohodnuté místo do hotelu. (Schulze, 2016)

7.1.3 Migrace a uprchlictví v Německu

Cizinky mohou pracovat v prostituci samy na sebe nebo jako zaměstnankyně. Migrantky z Rumunska a Bulharska mohou pracovat v prostituci pouze jako zaměstnankyně. Těžké podmínky mají osoby ze zemí mimo EU, pro které je nemožné získat vízum za účelem práce v prostituci. Nejčastěji přijíždějí do země na turistická víza a v prostituci pracují nelegálně. Sexuální služby, které nabízejí migrantky z Asie či Afriky, jsou poskytovány v masážních salonech. (Schulze, 2016)

7.1.4 Prostituce v Rakousku

Prostituci v Rakousku upravuje několik zákonů: zákon o AIDS, o pohlavně přenosných chorobách a trestní zákoník. Zákon o AIDS nařizuje prostitutkám podrobit se každých šest týdnů zdravotnímu vyšetření. (Kover, 2015)

V Rakousku se rozlišuje legální a nelegální prostituce. Legální prostitutky se nahlašují na okresních správních a finančních úřadech. Prostitutky platí měsíční daň, která činí 250 eur. K provozování činnosti prostituce obdrží prostitutky zdravotní knížku, do které se zapisují lékařské prohlídky vykonané sanitární službou. Sexuální služby mohou být provozovány pouze v budovách, které mají od obcí povolení k provozování prostituce.

Počet prostitutek ročně stoupá o 5-10 %. Ve městech Linz a Vocklabruckem je nejvíce populární bytová prostituce. (Kover, 2015)

V Rakousku je vytvořena Bundespolizei, jejímž cílem je zajistit pro obyvatele Rakouska vyšší bezpečnost. Policejní sbor se rozděluje na tři části:

Bezpečnostní policie (pořádkový a kriminální útvar) - jeho činností je udržení veřejného pořádku.

Správní policie - uděluje povolení k vykonání prostituce, kontroluje dodržování předpisů.

Spolkový kriminální úřad - vrcholný organizační policejní orgán, který se zabývá bojem proti organizovanému zločinu, obchodu s lidmi a migraci. (Haberle, 2015)

7.1.5 Druhy prostituce v Rakousku

- Bytová prostituce
- Pouliční prostituce
- Provozovny zaměřené jenom na prostituci
- Laufhaus – průchozí domy. Bordel kde prostitutky mají otevřené dveře, aby zákazníci věděli, že mají volno. Zákazníci také mohou měnit prostitutky podle toho, kde jsou dveře otevřené.
- Masážní salony, které mají povolení k prostituci.
- Noční kluby
- Ostatní místa, kde se prostituce provozuje

Aby se majitelům podnik provozující prostituci vyplatil, snaží se své podniky modernizovat a nabízet kvalitnější služby. Podniky mohou mít saunu, vanu, vířivku, luxusní gastronomii. Podniky, které nenabízejí nové služby a jsou nižší kategorie, jsou ohroženy zánikem. (Sophia, 2015)

7.1.6 Požadavky na prostitutky v Rakousku

Každý muž nebo žena, kteří chtějí prostituci provádět, se musí podrobit lékařské prohlídce. Prohlídka obsahuje vyšetření krve, vyšetření o pohlavních nemocech, rentgen

plic. Pokud všechna vyšetření jsou v pořádku, může osoba, která chce provádět prostituci, požádat u okresního správního úřadu o zdravotní knížku. Zdravotní knížka obsahuje fotografii ženy nebo muže a její osobní data. (Sophia, 2015)

Osoba musí v průběhu sedmi dní tuto lékařskou prohlídku opakovat podle zákona o pohlavních nemocech. Vyšetření krve se opakuje každé tři měsíce.

Pokud se ukáže, že některý z nálezů je pozitivní, je prostitutka zbavena zdravotní knížky a činnost prostituce je jí zakázána. Osoby v prostituci jsou kontrolovány policií jednou za měsíc, kdy se kontroluje zdravotní knížka. Pokud jsou v knížce zjištěny nedostatky, např. je zmeškána zdravotní prohlídka, zdravotní knížka je úředníky a policií zabavena a předána okresnímu správnímu úřadu. Zprávy o prostitutkách jsou předány na Zemský kriminální úřad v Linci. Kontroly se provádí i kvůli podezření z trestné činnosti obchodu s lidmi a kuplířství. V Rakousku je právo rozděleno na správní, které má na starosti okresní správní úřad, a trestní právo (trestní zákoník a soudní rozsudky). Proto má v Rakousku kriminální Zemský úřad na starosti jenom trestně právní činnost, kdežto kontroly v nevěstincích a odebrání zdravotních knížek mají na starosti policejní úředníci v místě, kde se prostituce vykonává. (Sophia, 2015)

Majitelé a provozovatelé podniků musí žádat u obce o písemné prohlášení o povolení k prostituci. Povolení se poskytuje na budovu, nikoli na osobu, která prostituci provozuje. O povolení rozhoduje rada obecního úřadu, pokud obec nereaguje na poskytnutí povolení do dvou měsíců, automaticky se povolení k provádění prostituce povoluje. Obec nesmí povolit nevěstinec v okolí škol, kostelů, zdravotnických ústavů. Obce vydávají povolení k provozování prostituce na dobu určitou. (Sophia, 2015)

Ve městě Vorarlberg platí nepřísnejší zákon o prostituci. V tomto městě není schválen jediný bordel, jelikož prostituci se snaží vymýtit z města. Tyrolsko, Salsburk, Horní Rakousko a Korutany prostituci zakazují kromě nevěstinců. Vídeň a Dolní Rakousko prostituci povolují za určitých podmínek. Ve Štýrsku se prostituce povoluje jen na určitých místech. (Sophia, 2015)

7.1.7 Migrace v prostituci

Prostitutky ze zahraničí musí před zahájením činnosti na finančním úřadě získat daňové číslo a předložit potvrzení o přihlášení sociálního zabezpečení. Pokud nemá zahraniční prostitutka pojištění, nemůže jí být poskytnuta lékařská pomoc. Daňové číslo se týká placení daní, měsíční daň činí 250 eur. Každá sexuální pracovnice se sama stará o placení daně, které provádí prostřednictvím poštovní poukázky. (Meinhard, 2015)

7.2 Prostituce v Nizozemí

Zákon obsahuje principy, které se musí dodržovat v celém Nizozemí. V Nizozemí je prostituce legální, je zde povoleno pracovat jako sexuální pracovník/pracovnice a nabízet nebo poskytovat sexuální služby. Stejně jako v Německu i zde je možné pracovat jako OSVČ nebo jako zaměstnanec. Dalším principem je organizace práce a podnikání v prostituci, nabízení sexuálních služeb někomu jinému. V Nizozemí je možné se legálně živit jako majitel/majitelka nočního klubu, sex klubu nebo eskortní agentury. Byly vytvořeny licence pro veřejné domy, pomocí kterých mohou úřady regulovat zneužívání prostituce. Co všechno licence v Nizozemí obsahují? Úřady mají velké možnosti, jak kontrolovat prostituci, ale nemají oprávnění prostituci úplně zakázat. Licence stanovují podmínky, za kterých je prostituce povolena. Zařízení, která splňují podmínky stanovené úřadem, získají zvláštní povolení, které jim umožní zahájit nebo pokračovat v činnosti prostituce. Podmínky, které musí obce stanovit, jsou následující (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012):

Podání žádosti o provozní povolení. Žádost by měla obsahovat osobní údaje držitele oprávnění, druh zařízení poskytující sexuální služby, stavební plán, počet zaměstnaných prostitutek a doklad o zapsání do obchodního rejstříku.

Pracoviště musí mít minimálně 1,80 m na šířku a 2,40 m na výšku. V pracovišti by mělo být nainstalované umyvadlo s teplou a studenou vodou a kvalitní elektrické osvětlení.

Držitel licence by měl pro ženy, které pracují v jeho podniku, vytvořit příležitost k pravidelným lékařským prohlídkám. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

Obecní úřad disponuje odpovědnými komisemi, které kontrolují podmínky v podnicích. Pokud podnik dané podmínky nesplňuje, je uzavřen. V Nizozemí nejsou stanovené žádné povinné lékařské prohlídky sexuálních pracovníků/pracovníků. Cílem je usnadnit přístup k dobrovolné, anonymní a dostupné lékařské péči. Testování na pohlavně přenosné nemoci je v Nizozemí bezplatné a tím i dostupné. (Malinová, Šídlová, Poláková, 2012)

7.2.1 Současné trendy prostituce v Nizozemsku

Prostituce je stále méně a méně transparentní. Internet a mobilní telefony umožnily snazší navázání kontaktu s klienty. Prostituce se skrývá ve formě swingers-klubů nebo v masážních salonech, čímž se majitel vyhýbá placení licence. Nizozemsko ale přichází i s netradičními nápady po stránce legislativy. Například jeden z návrhů zněl, že by se mohlo platit za autoškolu sexem. V parlamentu byl tento zákon velice aktivně podporován a politici argumentovali, že by nešlo o prostituci, neboť instruktor by za sex neplatil, ale poskytoval by službu v řízení. Také by se dal očekávat velký nárůst nově založených autoškol. Zákon nebyl schválen. (Soaids, 2016)

8 Závěr

Prostituce se považuje za patologický a nemorální jev. Legislativní úprava prostituce je v České republice nedostatečná. Osoby provádějící prostituci nemají žádná práva ani povinnosti. Jakékoli návrhy na regulaci prostituce byly zamítnuty. Vznikly vyhlášky obcí, které napomáhají tomu, aby bylo možné prostituci v České republice kontrolovat. Bakalářská práce nejprve představila historické kořeny prostituce. Následně bylo provedeno rozdělení dle forem prostituce, přičemž zdůrazněno bylo, jaké rozdělení platí v České republice. Pozornost byla věnována také kriminálním dopadům prostituce, tedy jaké trestné činy jsou spojovány s prostitucí. Dále práce obsahuje informace o tom, jak sociální pracovník může pomoci ženám, které provozují prostituci. Sociální pracovníci dokážou ženám pomoci opustit prostituční scénu, pokud samy ženy ovšem chtějí. V poslední kapitole byla zmíněna problematika legalizace prostituce v České republice, což bylo i hlavní témat této práce. Ačkoli vzniklo mnoho návrhů ohledně legalizace prostituce, žádný nebyl doposud schválen. Česká republika bojuje s prostitucí již velmi dlouho, a pokud se prostituce neuzákoní, nebo se jinak legislativně neupraví, bude se prostituční scéna stále rozšiřovat. Největší problémy s prostitucí má hlavní město Praha, které se také nejvíce angažuje, aby stát vydal zákon o prostituci. Sexuální služby poskytované za úplatu nelze jen tak zakázat. Jedná se o celospolečenský problém týkající se celého státu. Do budoucna lze očekávat přijetí zákona o prostituci, který by mohl vymezit lepší práva pro osoby provozující prostituci a specifikovat místa, kde by se prostituce mohla legálně poskytovat.

9 Použitá literatura:

1) Knihy:

- HAVELKOVÁ, B., 2014. *Co s prostitucí? Veřejné politiky a práva osob v prostituci*. 1. vyd. Praha: Slon. ISBN: 978-80-7419-149-7.
- HENDRYCH, D., 1994. *Správní právo*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN: 80-7049-069-1
- HOLANOVÁ, K., 2007. *Obchod s lidmi v ČR: Instrukční manuál pro sociální a terénní pracovníky*. Praha: Confima.
- CHMELÍK, J. a kolektiv. 2003. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-739-6.
- KUKLOVÁ, I., HERLE, P., 2011 *Dermatovenerologie*, Praha: Raable. ISBN 978-80-87553-28-2.
- LEOPOLD, B. – Steffan, E. 2013. *Dokumentation zur rechtlichen und sozialen Situation von Prostituierten in der Bundesrepublik Deutschland. Band 143 der Schriftenreihe des Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend. 2. unveränderte Auflage des Bandes 15 der Schriftenreihe des ehemaligen Bundesministeriums für Frauen und Jugend*. Stuttgart.
- Srov. Lidská práva v praxi: 2012. *Manuál pro sociální práci s oběťmi obchodu se ženami a dětmi*. La Strada.
- MALINOVÁ, H., ŠÍDOVÁ, L., POLÁKOVÁ, J., 2012 *Ze sexbyznysu na trh práce*. Praha: Sportpropag. ISBN: 978-80-260-4963-0.
- MATOUŠEK, O. 2010. *Sociální práce v praxi*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-818-0.
- MILFAIT, R. 2008. *Komerční sexualizované násilí na dětech*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367320-8
- NEDĚLNÍKOVÁ, D. 2007. *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce*. Ostrava: MPSV.
- RINGDAL, N. J. 2000. *Nejtěžší povolání světa: Kapitoly z dějin prostituce*. Brno: Doplněk. ISBN 80-7239-046-5

- SOCHŮREK, J., 2001. *Vybrané kapitoly ze sociální patologie II. díl*. Sociálně patologické jevy. 1. vyd. Technická univerzita v Liberci. ISBN 80-7083-495-1
- ŠÁMAL, P., a kol. 2012. *Trestní zákoník: komentář*. II. Zvláštní část (§ 140-421). 2. vyd. Praha: C. H. Beck.
- ŠTORK, J. 2008. *Dermatovenerologie*. 1. Vyd. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-371-6.
- TICHÝ, M. 2007. *Práce se sociálně neadaptovanými klienty*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta. ISBN 80-736-8310-5.
- URBAN, L. 2011. *Sociologie trochu jinak: 2., rozšířené vydání*. Praha: GradaPublishing a.s. ISBN 9788024772028.
- VANÍČKOVÁ, E. 2007. *Dětská prostituce*. 2., dopl. a aktualizované vydání, Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-2218-4.
- WEISS, P., 2010. *Sexuologie*. 1. vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2492-8.
- ZOUBKOVÁ, I., GŘIVNA, T., SCHEINOST, M., a kol. 2014. *Kriminologie*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-615-0.
- ZVĚŘINA, J. 2004. *Prostituce: poznámky ze sexuologického hlediska*. In Dvořáková, S., Truhlářová, Z. Sociální aspekty sexuálního komerčního zneužívání: Sborník příspěvků z konference konané dne 3.3. 2004 v Hradci Králové. Hradec Králové: Katedra sociální práce a sociální politiky. ISBN 80-86771-05-9.

2) Internet:

- AION [online] 2009 [2017-03-15] Dostupné z:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>
- DECKER, M. R., a další. 2014. Human rights violations against sex workers: burden and effect on HIV. 22. July 2014. The Lancet. [Online]. [Citace: 2017-04-01] <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25059943>
- HAEBERLE, E. MagnusHirschfeldforsexology [online] [cit. 2014-01-05]. Dostupné z:

http://www2.huberlin.de/sexology/ECT6/html/prohibited_sexual_behavior_and.html

- HAVELKOVÁ, B.: Jak nejlépe zajistit práva osob zabývajících se prostitucí? Feministické přístupy a genderová rovnost. Konference ČR a fenomén prostituce: Možnosti právní úpravy a osob zabývajících se prostitucí, [Online] [cit.2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.proequality.cz/res/data/008/000957.pdf>
- HG-SECURITY., Prostitutek u hranic ubylo. [Online] [cit.2017-03-25]. Dostupné z: <http://www.hg-security.cz/2015/04/02/prostitutek-u-hranic-vyrazne-ubylo-vyhnala-je-bezpecnostni-agentura/>
- COPYRIGHT [online] [cit.2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.trestnizakonik.cz/cast-II/hlava-3>
- KAVKOVÁ., Prostituce ano či ne! [Online] [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://padesatprocent.cz/cz/legalizace-prostituce-ano-ci-ne-novy-blog-jany-smiggels-kavkove>
- KOVER,CH., [online] 2015 [2017-04-12] Dostupné z: <https://news.vice.com/article/austria-may-build-drive-in-brothels-for-street-prostitutes>
- KOTALÍK, J., KUBIŠTOVÁ, P., Legalizovat či zákaz prostituci. [online] [2017-03-28] Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/zakon-regulace-legalizace-prostituce-sexbyznys-fuw-/domaci.aspx?c=A160719_172156_domaci_jkk
- KUTÁLKOVÁ, P., 2011. Etické a metodologické otázky ve výzkumu násilí se zaměřením na problémy zkoumání obchodování s lidmi. Prevence úrazů, otrava násilí.[Online][Online2017-03-15]Dostupné z: <http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/prevence-urazu-otrav-a-nasili/administrace/clankyfile/20120330093614741285.pdf>
- LA STRADA, o.p.s. [online] [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <http://www.strada.cz/cz>
- Ministerstvo vnitra České republiky., [online]2017[2017-04-11] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/migrace-novy-clanek-890951.aspx>

- MEINHART, E., [online] 2015 [2017-04-12] Dostupné z:
<https://www.profil.at/oesterreich/migration-fluechtlinge-oesterreich-5855533>
- MVČR [online] [cit.2017-03-03]. Dostupné z:
<http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-popis-situace-v-obchodu-s-lidmi-979350.aspx>
- Praha-charita[online][cit.2017-03-18].Dostupné z:
<http://praha.charita.cz/sluzby/magdala/aktualne/>
- Projekt Šance [online] [cit.2017-03-18]. Dostupné z
<http://www.sance.info/index.php>
- Projekt Viktorie. Streetwork [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z:
<http://kcentrum.cpdm.cz/index.php?page=page&kid=208>
- RENZINKOWSKI, J. (2007): Reglementierung von Prostitution: Ziele und Probleme – eine kritische Betrachtung des Prostitutionsgesetzes. Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg. Dostupné z: <http://www.bmfsfj.de/RedaktionBMFSFJ/Abteilung4/Pdf-Anlagen/prostitutionsgesetz-gutachten-1,property=pdf,bereich=bmfsfj,sprache=de,rwb=true.pdf>
- Rozkoš bez rizika –občanské sdružení [online]. 2017 [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <http://www.rozkosbezrizika.cz/o-nas/rozkos-bez-rizika>
- SCHULZE,L., [online] 2016 [2017-04-11] Dostupné z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1839779-za-nechraneny-sex-s-prostitutkou-v-nemecku-nove-pokuta-135-milionu-korun>
- SOAIDS [online] 2016 [2017-04-12] Dostupné z:
<https://www.soaids.nl/en/prostitution/in-the-Netherlands/what-is-allowed>
- SOPHIA [online] 2015 [2017-04-11] Dostupné z:
http://de.sophie.or.at/basic_infos/prostitutions-gesetze/recht-wie-regeln-gesetze-die-prostitution